

William MacDonald

**Listy
apoštola Jana**

Ostrava 2007

Překlad z anglického originálu **The Epistles of John**
Vydavatel: Emmaus Correspondence Course

© 1959, 1973 William MacDonald

ISBN 0-940293-05-6

Překlad ze slovenského vydání: Ema Kubienová

Koordinátor: David Thompson

Redakce: Ján Ostrolucký

Jazyková úprava: Věra Mrkosová

Vydavatel: **A-ALEF**, Bořivojova 620/29, 718 00 Ostrava

Tisk: TISKSERVIS, Ostrava

Vydání: první

Rok vydání: 2007

© českého vydání 2007 **A-ALEF**, Ostrava

ISBN 978-80-86509-33-4

PŘEDMLUVA PRO STUDENTY

Janovy listy jsou praktické. Dokáží také znepokojit, protože Jan nepřipouští v našich životech ani náznak šedého odstínu. Pro něj je všechno černé nebo bílé, správné nebo nesprávné, pravdivé nebo lživé, dobré nebo zlé. Bůh je světlo a tmy v Něm žádné není.

Tyto listy jsou proto mimořádně užitečné pro dnešní dobu. Převládající filozofie dnešních dnů – do té míry, do jaké se svět o filozofii zajímá – hlásá, že morálka je relativní a že z každého náboženství si máme vybrat něco dobrého. Janovy listy odstraňují z myslí Božího lidu podobné nepřijemné pavučiny.

Následující lekce vás přinutí postavit se před absolutní principy křesťanské víry.

OBSAH KURZU

Společenství křesťanů (1. Janův 1,1-2,2)

Jak si ověřit společenství (1. Janův 2,3-28)

Více o tom, jak si ověřit společenství (1. Janův 2,29-3,24)

Ještě více o tom, jak si ověřit společenství (1. Janův 3,24 a 4,21)

Další způsoby, jak si ověřit společenství (1. Janův 5,1-21)

Poslední dva Janovy listy (2. Janův, 3. Janův)

JAK STUDOVAT

Začněte prosbou k Bohu, aby vám otevřel srdce pro přijetí vyučovaných biblických pravd. Každou lekci si přečtete alespoň dvakrát. První čtení vám poskytne obraz o jejím obsahu. Pak si přečtete lekci znovu, pomalu a vyhledejte si všechny uvedené verše z Bible.

Biblické texty Nového zákona jsou citovány z Nové Bible kralické.

TESTY

Každý test zahrnuje dvě lekce. Např. Test 1 zahrnuje Lekci 1 a 2. Testy jsou jasně označeny tak, abyste rozlišili, které otázky patří k dané lekci. Test můžete vyplňovat ve dvou etapách: když dokončíte Lekci 1, můžete probrat otázky z Testu 1, které se týkají této lekce. Po dokončení studia Lekce 2, pak vyplňte druhou část Testu 1. Až dokončíte celý kurz, tuto knížku s vyplněnými testy zašlete k hodnocení na adresu:

Emauské korespondenční kurzy, E. Krásnohorské 12, 736 01 Havířov-Podlesí.

Po vyhodnocení vašich odpovědí dostanete testy zpět spolu s „Osvědčením“. Nesprávné odpovědi budou označeny s odkazem na vysvětlující citát v Bibli nebo na text této knížky.

Na konci testu je **Otázka na závěr**. Tato otázka je nepovinná a není hodnocena.

V odpovědi na tuto otázku můžete svobodně vyjádřit vlastní názor. Tyto odpovědi pomohou vašemu instruktorovi, aby vás lépe poznal, a zároveň přispějí k celkovému posouzení významu tohoto kurzu.

STUDIUM VE SKUPINĚ

Při studiu ve skupině předávejte vyplněné testy svému vedoucímu, který zprostředkuje vyhodnocení, případné hromadné odeslání testů k vyhodnocení na předchozí adresu.

VŠEOBECNÉ POKYNY

Začněte se studiem ihned. Jestli pracujete ve skupině, začněte hned při prvním setkání. Zachovávejte pravidelný režim studia.

OSNOVA PRVNÍHO LISTU JANOVA

- I. Úvod: Společenství křesťanů (1,1 – 2,2,)
 - A. Jeho doktrinální základ (1. 1-2)
 - 1. Věčnost Pána Ježíše (1,1a)
 - 2. Realita Jeho vtělení (1, 1b – 2)
 - a. Slyšeli jsme (1.1b)
 - b. Viděli jsme (1.1b)
 - c. Hleděli jsme (1.1b)
 - d. Dotýkali jsme se (1.1b)
 - B. Jeho spolehlivý základ pro víru – svědectví apoštolů (1,3a)
 - C. Jeho úžasný rozsah (1,3b)
 - 1. S ostatními věřícími (1,3b)
 - 2. S Otcem (1,3b)
 - 3. S Jeho synem, Ježíšem Kristem (1,3b)
 - D. Jeho nevyhnutelný výsledek – plnost radosti (1,4)
 - E. Jeho trvalé požadavky (1,5-10)
 - 1. Musí být shodné s Božím charakterem (1,5)
 - a. Chození ve tmě společenství znemožňuje (1,6)
 - b. Chození ve světle zajišťuje společenství a očištění (1,6)
 - 2. Musí uznat pravdu vzhledem k vlastnímu „já“ (1,8-10)
 - a. Popírání hříchu je sebeklam (1,8)
 - b. Vyznání hříchu vede k odpuštění a očištění (1,9)
 - c. Popírání hříšných skutků dělá z Boha lháře (1,10)
 - F. Jeho dokonalý standard – abyste nehřešili (2,1a)
 - G. Jeho milosrdná pomoc v případě pádu (2,1b-2)
 - 1. Ježíš Kristus se přimlouvá (2,1b)
 - 2. On je naše smíření (2,2a)
 - 3. On je smířením pro celý svět (2,2b)
- II. Prověření účastníků společenství (2,3 – 5,12)
 - A. Trojnásobný test poslušnosti (2,3-6)
 - 1. Zachovávání Jeho příkázání (2,3-4)
 - 2. Zachovávání Jeho Slova (2,5)
 - 3. Žít, jak On žil (2,6)
 - B. Test lásky (2,7-17)
 - 1. Příkázání staré a nové (2,7-8)
 - 2. Falešná a pravá láska (2,9-11)
 - 3. Laskavé pozdravy členům Boží rodiny (2,12-14)
 - a. Všem milovaným dětem (2,12)
 - b. Otcům (2,13a)
 - c. Mladíkům (2,13b)
 - d. Dětem (2,13c)

- e. Otcům (2,14a)
- f. Mladíkům (2,14b)
- 4. Lásky k světu v rozporu s Otcovou láskou (2,15-17)
- C. Test učení (2,18-28)
 - 1. Varování před falešnými učiteli (2,18-19,26)
 - 2. Boží starostlivost o poznání pravdy – Duch svatý (2,20)
 - 3. Test pravého učení – Ježíš je Kristus (2,21-23)
 - 4. Prevence vůči omylům – křesťanská zvěst (2,24-25)
 - 5. Povzbuzení zůstat ve víře (2,28)
- D. Test spravedlnosti (2,18-28)
 - 1. Praktická spravedlnost jako důkaz vztahu s Bohem (2,29)
 - 2. Zázrak být Božími dětmi – nyní i v budoucnu (3,1-2)
 - 3. Praktický účinek na život (3,3)
 - 4. Důvody, proč křesťané nehřeší (3,4-6)
 - a. Je to v rozporu s Boží vůlí (3,4)
 - b. Je to v rozporu s cílem Kristova příchodu (3,5a)
 - c. Je to v rozporu s Kristovým charakterem (3,5b)
 - d. Je to v rozporu s pravdou o jednotě s Kristem (3,6)
 - 5. Děti Boží a děti ďábla (3,7-10a)
 - a. Boží děti charakterizuje spravedlnost (3,7)
 - b. Děti ďábla charakterizuje hřích (3,8a)
 - c. Cíl vtělení – zmařit skutky ďábla (3,8b)
 - d. Boží děti nemohou trvale hřešit (3,9)
 - e. Ověření vlastního původu (3,10a)
- E. Test lásky (pokračování; 3,10b-24a)
 - 1. Povinnost bratrské lásky (3,11)
 - 2. První narušení bratrské lásky (3,12)
 - 3. Nenávisť dnešního světa (3,13)
 - 4. Jistota prostřednictvím bratrské lásky (3,14)
 - 5. Skutečný smysl nenávisť (3,15)
 - 6. Příklad Boží lásky (3,16a)
 - 7. Dva projevy bratrské lásky (3,16b-3,17)
 - a. Příklad jedinečné smrti jeden za druhého (3,16b)
 - b. Příklad každodenního dělení se o svůj majetek (3,17)
 - 8. Nevyhnutelnost upřímné lásky (3,18)
 - 9. Bratrská láska dodává smělost k modlitbě (3,19-24a)
 - a. Obviňování srdce brání svobodě v modlitbě (3,20)
 - b. Čisté svědomí vzbuzuje smělost (3,21-22)
 - c. Důvěra v Krista a vzájemná láska jsou nutné k čistému svědomí (3,23-24a)
- F. Test učení (pokračování 3,24b-4,6)
 - 1. Jistota přichází prostřednictvím Ducha svatého (3,24b)
 - 2. Povzbuzování k prověřování všech učitelů (4,1)

- a. Duch Božího svědka (4,2)
- b. Duch antikrista (4,3)
- 3. Falešní duchové přemáhání Duchem svatým (4,4)
- 4. Zdroj, autorita a posluchači falešných duchů (4,5)
- 5. Pravý křesťan rozeznává učení apoštolů (4,6)
- G. Test lásky (pokračování 4,7-21)
 - 1. Láska je povinnost v souladu s Božím charakterem (4,7a)
 - 2. Láska je důkazem Božího rodu (4,7b-8)
 - 3. Trojí působení lásky (4,9-11)
 - a. Minulost – Boží láska v daru Božího Syna; nám hříšníkům (4,9-11)
 - b. Přítomnost – Boží láska přebývajících v nás svatých (4,12-16)
 - c. Budoucnost – Boží láska, dodávající smělost v den soudu nám, služebníkům (4,17-18)
 - 4. Naše láska jako odpověď na Jeho lásku (4,19)
 - 5. Láska vůči Bohu dokázána láskou vůči bratřím (4,20)
 - 6. Přikázaná láska (4,21)
- H. Test učení (pokračování 5,1-12)
 - 1. Výsledky víry (5,1-3)
 - a. Boží rod (5,1)
 - b. Láska k Bohu (5,1-2)
 - c. Láska k ostatním věřícím (5,1-2)
 - d. Poslušnost vůči Božím přikázáním (5,2b-3)
 - 2. Vítězství víry (5,4-5)
 - 3. Obsah pravé víry (5,6a)
 - 4. Svědkové pravdy (5,6b-10)
 - 5. Věčný život a jak jej získat (5,11-12)

III. Závěr (5,13-21)

- A. Jistota věčného života (5,13)
- B. Výsledná smělost na modlitbě (5,14-17)
 - 1. Vztahuje se na hřích, který není k smrti (5,16a-17)
 - 2. Vylučuje hřích k smrti (5,16b)
- C. Velké jistoty křesťanské víry (5,18-20)
 - 1. Křesťané nehřeší, protože Kristus je udržuje (5,18)
 - 2. Věřící jsou z Boha a svět je v moci zlého (5,19)
 - 3. Boží Syn přišel (5,20)
 - 4. On nám zjevil Boha (5,20)
 - 5. My jsme v Něm (5,20)
 - 6. Toto je ten pravý Bůh (5,20)
- D. Závěrečné varování před modlami (5,21)

LEKCE 1

Společenství křesťanů (1. Janův 1,1 – 2,2)

ÚVOD K 1. JANOVU LISTU

První Janův list je jako rodinné album, popisuje ty, kteří patří do Boží rodiny. Jak se děti podobají rodičům, tak i Boží děti nesou Boží podobu. V listu se dočteme právě o této podobnosti. Když se člověk stane Božím dítětem, dostává Boží, věčný život. Každý, kdo takový život má, jednoznačně jej i dokazuje. Například uznává Ježíše Krista za svého Pána a Spasitele, miluje Boha, miluje Boží děti, poslouchá Jeho přikázání a nepokračuje v hříšném způsobu života. Uvedené projevy se tak stávají testem věčného života. Jan svůj list napsal proto, aby ti, kteří mají tyto společné rodinné znaky věděli, že mají věčný život. (1. Janův 5,13)

V době, kdy Jan psal svůj dopis, rostla sekta lidí, kteří byli všeobecně známí jako „gnostici“. Prohlašovali se za křesťany, ale tvrdili, že mají poznání převyšující učení apoštolů. Kromě jiného učili, že Ježíš byl obyčejný člověk, který se narodil Josefovi a Marii. Tvrdili, že Kristus nebyl osoba, ale Boží vliv. Podle nich Ježíš nebyl Kristem, ale Kristus sestoupil na Ježíše při Jeho křtu a opustil jej na kříži. Jan si uvědomoval, že tito lidé nejsou pravými křesťany, a tak varoval své čtenáře a poukazoval na to, že gnostici nemají znaky skutečných Božích dětí.

Podle Jana člověk buď je Božím dítětem, nebo jím není. Neexistuje střední cesta. Proto je jeho list plný protikladů, jako například světlo a tma, láska a nenávisť, pravda a lež, život a smrt, Bůh a ďábel. Měli bychom si také všimnout, že Jan posuzuje lidi podle jejich trvalého jednání. Když odlišuje křesťana od nekřesťana, nedělá tak na základě jednoho hříšného skutku, ale podle charakteristického jednání dané osoby. I pokažené hodiny, které nejdu, ukazují dvakrát denně správný čas. Dobře jdoucí hodiny však ukazují dobrý čas pravidelně. A tak celkové každodenní jednání křesťana je svaté a spravedlivé, čímž se prokazuje jako Boží dítě.

Jan velmi často používá slovesa „vědět“ a „poznat“. Gnostici vyznávali, že **znají** pravdu. Jan v listu však poukazuje na jednoznačné skutečnosti křesťanské víry, které se dají *poznat* s jistotou. Popisuje Boha jako Světlo (1,5), Lásku (4,8-16), Pravdu (5,6) a Život (5,20). To neznamená, že Bůh není osoba. On je však zdrojem tohoto čtverého pozhennání. Jan dále mluví o Bohu jako o spravedlivém (2,29-3,7), čistém (3,3) a bezhříšném (3,5). I když apoštol používá jednoduchá slova, jeho myšlenky nejsou vždy srozumitelné. Při studování těchto lekcí se proto modlete, aby vám Pán pomohl porozumět smyslu Božího slova, ale i poslechnout zjevenou pravdu.

KRISTUS JAKO OSOBA (1,1-2)

Doktrinálním základem pravého společenství je osoba Pána Ježíše Krista.

S těmi, kteří mají o Něm falešné představy, není možné navázat pravé společenství. První dva verše nás učí o Jeho věčnosti a o skutečnosti Jeho vtělení. On, který přebýval ve věčnosti s Otcem, sestoupil na tento svět jako pravý člověk. Jeho skutečné vtělení potvrzuje skutečnost, že Ho apoštolé slyšeli, viděli, hleděli na Něj a dotýkali se Jej. Slovo života nebylo jen prchavá iluze, ale skutečná osoba z masa a kostí. Druhý verš potvrzuje, že Ten, který byl u Otce a kterého Jan nazývá *věčným životem*, stal se tělem, přebýval mezi námi a apoštolové Jej viděli.

SVĚDECTVÍ APOŠTOLŮ (1,3-4)

Apoštolové si nenechali tuto skvělou zprávu pro sebe a my bychom si měli z nich vzít příklad. Uvědomili si, že objevili podstatu pravého společenství a proto své přesvědčení svobodně šířili dále. Všichni ti, kteří svědectví apoštolů přijímají, mají společenství s Otcem, s Jeho Synem a se všemi věřícími. Vinní hříšníci mohou vstoupit do společenství s Bohem Otcem a s Jeho Synem Ježíšem Kristem. Je to odvážná myšlenka a přece pravdivá.

Všimněme si především výraz *Jeho Syn Ježíš Kristus*. Z něj vyplývá, že Ježíš a Kristus je jedna a tatáž osoba a že tato osoba je Syn Boží. Jméno Ježíš dostal při svém narození, což mluví o Jeho dokonalém člověčenství. Titul Kristus ukazuje na Božího Pomazaného – Mesiáše. A tak pojmenování Ježíš Kristus svědčí o člověčenství a božství jeho nositele. **Ježíš Kristus je pravý Bůh a pravý člověk.**

Proč to však Jan připomíná v souvislosti se společenstvím? Proto, aby naše radost byla úplná. Jan si uvědomoval, že svět nemůže lidskému srdci poskytnout pravou, trvalou radost, kterou nepřeruší venkovní životní okolnosti. Řečeno slovy básníka: „Zdroj každé naší písně je vysoko nad námi v nebesích.“

CO SI SPOLEČENSTVÍ VYŽADUJE (1,5-10)

Společenství znamená stav, když se dvě nebo více osob dělí o společné věci. Je to partnerství, založené na vzájemném spojení. Jan chce tedy přiblížit čtenářům nároky společenství s Bohem. Přitom se odvolává na učení Pána Ježíše z doby Jeho pozemské pouti. I když Jan necituje přesně Pánova slova, podstata Jeho učení je shrnuta ve větě: *Bůh je světlo a není v Něm žádná tma*. To znamená, že Bůh je absolutně svatý, spravedlivý a čistý. Bůh nemůže se zalíbením hledět na žádnou formu hříchu. Před Ním není nic skrytého, ale vše je obnažené a odkryté před očima Toho, kterému se budeme zodpovídat.

Dále Jan píše, že ten, kdo chce mít společenství s Bohem, nemůže ukrývat hřích. Světlo a tma nemohou v našem životě existovat spolu, podobně jako světlo a tma nemohou najednou existovat v jedné místnosti. Když někdo chodí ve tmě, nemá společenství s Bohem. Když někdo tvrdí, že má společenství s Bohem a chodí ve tmě, nikdy nebyl spasený.

Když někdo chodí ve světle, může mít společenství s Pánem i s ostatními křesťany. Jan tomu rozuměl tak, že člověk je buď ve tmě nebo ve světle. Když je ve světle, patří do Boží rodiny. Když je ve tmě, nemá s Bohem nic společného, protože v Bohu tma není. Ti, kteří chodí ve světle – tedy křesťané – mají vzájemně

společenství a krev Ježíše Krista je očišťuje od každého hříchu. Konec předcházející věty neznamená, že je křesťan neustále očišťován, ale že je to jedno očištění, přijaté při obrácení, které má trvalou hodnotu. Křesťané jsou krví Krista očištění jednou, Božím slovem jsou však neustále obmýváni od každého poskvrnění.

Společenství s Bohem si dále vyžaduje přijetí pravdy o nás samotných. Například osmý verš nás upozorňuje, že popírat hříšnou přirozenost znamená klamat samých sebe.

Vstupu do společenství křesťanů předchází vyznání hříchů. *Kdo kryje svá přestoupení, nebude mít zdar, ale kdo je vyznává a opouští, dojde slitování.* (Příslaví 28,13) Boží slovo slibuje, že když člověk vyzná své hříchy, Bůh je věrný a spravedlivý, aby mu je odpustil. Bůh je věrný v odpouštění, protože to zaslíbil a svému slibu zůstane věrný navždy. Bůh je spravedlivý v odpouštění, protože toto odpouštění bylo vykoupeno Kristovým dílem a tak bylo splněno to, co požadovala Boží spravedlnost. Bůh slibuje očistit kajícího hříšníka od každé nepravosti.

Jestli chce hříšník vstoupit do společenství s Bohem, musí se v pohledu na sebe postavit na Boží stranu a obrátit se tak proti sobě samému. Musí si uvědomit své hříchy a vyznat je. Když mu je díky Kristově krvi odpuštěno, může s radostí vejít do společenství s Bohem. Verš 9 se však může vztahovat i na lidi spasené. Do společenství křesťanů jsme vstoupili prostřednictvím pokání a víry, a udržet si ho můžeme právě díky vyznávání svých hříchů. Když jsme poprvé vyznali své hříchy jako kající hříšníci, dostali jsme odpuštění od Soudce. Odplata za naše hříchy se na nás už nikdy nebude vztahovat. Při vyznávání svých hříchů jako křesťané, přijímáme odpuštění od Otce. To znamená, že vyznáním se obnovuje laskavý rodinný vztah a odstraňuje se příčina otcovského kárání. Nyní nám odpouští Otec, nikoliv Soudce.

Nakonec, když chceme mít společenství s Bohem, nesmíme zapírat, že jsme zhřešili. Bůh nechal mnohokrát zaznamenat do svého Slova, že všichni zhřešili. Pokud to popíráme, děláme z Boha lháře. Dostáváme se tak do příkrého rozporu s Božím slovem a zpochybujeme příčinu utrpení a smrti Pána Ježíše.

Vidíme, že společenství s Bohem si nenárokují bezhříšný život. Trvá však na tom, abychom všechny své hříchy přinesli do Jeho přítomnosti, vyznali je a opustili. To si vyžaduje čestnost k sobě samým, aby se tak nemohlo projevit pokrytectví a ukrývání toho, čím ve skutečnosti jsme.

HŘÍCH NIČÍ SPOLEČENSTVÍ (2,1-2)

V těchto dvou verších nám Jan popisuje dokonalý Boží standard pro své děti a Jeho milosrdnou pomoc v případě jejich pádu. Oslovení *synáčekové moji* by se dalo přeložit jako „drahé dítky“, což by se mohlo vztahovat na celou Boží rodinu. Dokonalý Boží standard je vyjádřen slovy: *...toto vám píš, abyste nezhrěšili*. Bůh je dokonalý a Jeho dokonalost se odráží i v laťce, kterou staví svým dětem. Nebyl by Bohem, kdyby řekl: „Toto vám píš, abyste hřešili co nejmíň.“ Bůh nemůže tolerovat hřích ani v jeho nejmenší míře, a tak před nás staví jako cíl dokonalost.

Pán Ježíš jednal podobně v případě ženy přistizené při cizoložství. *Ani já tě neodsuzuji. Jdi a už nehřeš!* (Jan 8,11)

Pán však zná i naše hranice. Pamatuje, že jsme jenom prach. Proto nám laskavě nabízí pomoc v případě pádu. To je vyjádřeno následovně: *A kdyby někdo zhřešil, máme u Otce přímlovce [Obhájce], Ježíše Krista, toho Spravedlivého*. Obhájce je osoba, která se staví na stranu člověka v nouzi. Přesně to dělá Pán Ježíš v případě našeho hříchu. Přichází okamžitě, aby obnovil naše vzájemné společenství. Všimněme si, že tento verš nezačíná slovy: „Kdyby někdo vyznal své hříchy...“ Pán Ježíš jako náš obhájce nás chce přivést na místo, kde svůj hřích vyznáme a opustíme.

Ještě je tu jedna úžasná věc, kterou by žádný student neměl přehlédnout. Čteme: *A kdyby někdo zhřešil, máme u Otce přímlovce*. Ne u Boha, ale u **Otce**. Jinými slovy, Bůh zůstává naším Otcem i když zhřešíme. Tak se dostáváme k požehnané pravdě o tom, **že i když hřích v životě věřícího ničí společenství, neničí vztah**. Narození je událost, která se nedá vrátit zpět. Syn se může proti svému otci prohřešit, ale stále zůstává synem díky tomu, že se jednou otcí narodil.

Všimněme si, **že naším obhájcem je Ježíš Kristus spravedlivý**. Je dobré mít spravedlivého obhájce. Když satan přednese vůči spravedlivému věřícímu nějakou žalobu, Pán Ježíš může ukázat na své dokonalé dílo a říci: „Připiš to na můj účet.“

Pán Ježíš není jenom naším obhájcem, ale **On je obět slitování [smíření] za naše hříchy**. To znamená, že svou smrtí na našem místě osvobodil nás od provinění našich hříchů a přivedl nás k Bohu, splnil požadavky spravedlnosti a odstranil každou překážku vzájemného společenství. Bůh nám může prokazovat milost, protože Kristus splnil požadavky spravedlnosti. Nestává se často, aby obhájce zaplatil za klientovy viny, ale právě to náš Pán udělal. Co je přitom to nejpozoruhodnější, že zaplatil svojí vlastní obětí.

Jan dodává, že On není jenom obětí smíření za naše hříchy, ale i za hříchy celého světa. To však neznamená, že by celý svět byl spasený. Znamená to, že dílo Pána Ježíše Krista je tak cenné, že může spasit celý svět. Účinnost však dosáhne tehdy, když se někdo na Něj dokonale spolehne. Právě proto, že Jeho dílo je schopné zachránit každého člověka, evangelium se má šířit po celém světě. Kdyby byli všichni lidé automaticky spaseni, nebylo by zapotřebí zvěstovat jim evangelium.

Určitě si vzpomenete na zajímavou skutečnost, že nápis na kříži byl napsán hebrejsky, řecky a latinsky. To byly nejpoužívanější jazyky v té době. Tak se mohl celý svět dovědět, že Ježíš Kristus je pravý Spasitel pro každého člověka.

Pokud jste prostudovali tuto lekci, vypracujte odpovědi na první polovinu Testu 1, jsou to otázky 1-10.

LEKCE 2

Jak si ověřit společenství? (1. Janův 2,3-28)

TEST POSLUŠNOSTI (2,3-6)

Jan je nyní připraven vyjmenovat poznávací znaky těch, kteří jsou ve společenství křesťanů. První z nich je **poslušnost**. Můžeme si být jisti naším vztahem s Bohem, jestli náš život charakterizuje touha konat Jeho vůli. Tyto verše jsou nepochybně namířeny proti gnostikům, kteří vyznávali, že mají mimořádné poznání Boha, ale neměli zájem o dodržování přikázání Páně. Jan mluví o takové známosti jako o prázdné a bezcenné.

Všimněme si, že Jan popisuje poslušnost věřícího trojím způsobem: jako zachovávání Pánových přikázání (verš 3), zachovávání Jeho slova (verš 5) a život podle Jeho vzoru (verš 6). Jasně se nám tu zrcadlí duchovní pokrok. Zachovávat přikázání znamená poslouchat učení Pána Ježíše, tak jak je nacházíme v Novém zákoně. Zachovávat Jeho slovo znamená nejen poslušnost vůči napsanému Slovu, ale i snahu vykonat vše, co se líbí Jemu. Život podle Jeho vzoru je plným vyjádřením Božího standardu pro Jeho lid – **žít tak, jak žil Ježíš**.

Z Janových slov nevyplývá, že by křesťan ve svém životě bez přestání poslouchal Boží vůli, ale že touží zachovávat Jeho přikázání a konat věci, které jsou milé Bohu. Jan hledí na celkový směr lidského života. Když člověk mluví, že zná Boha a nezachovává Jeho přikázání, potom je jasné, že neříká pravdu.

Na druhé straně, když zachováváme Jeho slovo, potom milujeme Boha a Boží láska se v nás stala dokonalou. Slovní spojení *Boží láska* nepoukazuje na naši lásku vůči Bohu, ale především na Jeho lásku k nám. Znamená to, že když zachováváme Jeho slovo, Boží láska splnila svůj cíl, vyvolala v nás poslušnost.

Proto každý, **kdo tvrdí, že zůstává v Něm, měl by žít jako Pán Ježíš. Jeho život zjevený ve čtyřech evangeliích je naším vzorem a návodem.** Je to život, který nevyvěrá z vlastních zdrojů – je možný pouze v moci Ducha svatého. Naším úkolem je bez výhrad nasměrovat svůj život k Němu a dovolit Mu, aby žil v nás a skrze nás.

TEST LÁSKY (2,7-17)

Dalším významným znakem věřícího člověka je láska vůči bratřím. Jan říká, že jim nepíše nové, ale staré přikázání, které mají od počátku. Jinými slovy Pán Ježíš učil své učedníky milovat bližních od samého počátku své pozemské služby.

Gnostici stále mluvili o svém učení jako o něčem novém. Apoštol však naléhá na čtenáře, aby všechno prověřovali učením Pána Ježíše, když byl ještě na této zemi. Vždy jsme v nebezpečí odchýlit se od toho, co bylo na počátku. Jan mluví: „Vraťte se k počátku a poznáte, co je pravdivé.“ Ve verši 8 přece čteme, že toto

příkázání není jenom staré, ale je v něm obsažen i nový význam. Víte, když byl Pán Ježíš zde na zemi, nejenom učil své učedníky milovat jeden druhého, ale On sám byl živým příkladem toho, co tím vlastně myslel. Jeho život charakterizovala láska k lidem. Jeho příkázání se tak naplnilo v NĚM, v čase Jeho pozemské pouti. Teď však staré příkázání nabývá nový smysl. V naší době se toto příkázání nenaplnuje jenom v Pánu Ježíši, ale i v těch, kteří v NĚJ věří. Křesťané, kterým Jan píše, byli původně pohané, žijící v nenávisti a různých vášních. Nyní zobrazují a ztělesňují ve svých životech tento veliký zákon lásky.

A tak tma mizí, kdykoliv lidé přijmou světlo evangelia. Nezmizí úplně, protože je mnoho těch, kteří ke Kristu nepřišli. I přesto Kristus, to pravé Světlo, svítí – a kdykoliv se k Němu hříšníci obrátí, obdrží spasení, a následně milují své bližní.

Ve verších 9 až 11 je popsán rozdíl mezi falešnou a pravou láskou. Jestliže se někdo hlásí ke křesťanství a nenávidí pravé křesťany, je *ještě stále ve tmě*. Toto konstatování nám vysvětluje, že se netýká pouze nějakého poklesku. Takový člověk jenom pokračuje ve způsobu, jakým doposud žil – v životě nespaseného člověka. Na druhé straně ten, jehož charakterizuje láska k bratru, zůstává ve světle a není v něm nic pohoršující. To může znamenat, že takový člověk se nepohoršuje, nebo není příčinou pro pohoršení jiných. Oba výklady jsou správné. Jestli křesťan skutečně žije v úzkém vztahu s Pánem, na jeho cestu svítí světlo a žádného nemůže urazit rozporem mezi svým vyznáním a každodenní praxí. Gnostici přechovávali hlubokou nenávist vůči těm, kteří opravdově poslouchali Boží slovo. Tím jenom dokazovali, že byli ve tmě a chodili ve tmě, a proto ani nevěděli, kam jdou, protože tma jim oslepila oči.

Jako by Jan chtěl dokumentovat bratrskou lásku, o níž mluvil; zastavuje se, aby napsal laskavé pozdravy Boží rodině.

Nejdřív celou rodinu objímá slovy *synáckové* (verš 12). Toto oslovení nevyjadřuje ani věk, ani duchovní vývin. Jan se přimlouvá všem, kteří patří Pánu, což dokazuje druhá část verše: *... že jsou vám odpuštěny hříchy pro jeho jméno*. To se vztahuje na všechny křesťany. Uvědomovat si úplné odpuštění hříchů je něco velice úžasného. Všimněme si přitom, že máme odpuštěné hříchy pro Jeho jméno. Bůh nám odpouští hříchy pro Krista.

Ve verši 13 jsou **otcové** popsáni jako ti, kteří poznali Krista od počátku. To jsou dospělí křesťané, kteří znají příjemnou společnost Božího Syna a jsou v NĚM spokojeni. Mladíky v Boží rodině charakterizuje elán a bojovnost. Je to období konfliktů a bojů s nepřítelem. **Mladíci** přemáhají toho zlého, protože poznali tajemství vítězství, takže *už ne já, ale Kristus žijící ve mně*. **Děti** ve verši 13 jsou jenom **děťátka ve víře**. Snad toho ještě mnoho neví, ale poznají Otce. Když se Jan opět obrací k otcům, oslovuje stejnou skupinu jako na počátku. Důvodem je, že tito lidé dospěli v duchovní zkušenosti. A opět se přimlouvá k mladíkům jako k silným; silným v Pánu a v síle Jeho moci. Přemáhají toho zlého, protože v nich zůstává Boží slovo. Připomeňte si, že Pán Ježíš porazil na poušti satana, když mu citoval Písmo. To dokazuje, jak je **důležité sytit se Božím slovem** a být pohotový odrazet útoky satana.

Ve verších 15 až 17 je **naléhavé varování před světem a jeho falešnými cestami**. Možno se to ještě stále týká především mladíků, které někdy svět mimořádně láká, ale toto varování se může vztahovat i na všechny Boží lidi. *Svět* v tomto textu se netýká naší planety, ani stvořené přírody. **Je to systém, který si člověk vytvořil ve snaze dosáhnout štěstí bez Krista**. Může zahrnovat kulturu, umění, vzdělání, slovem jakoukoli oblast, kde se s Kristem nepočítá.

V tomto oddíle se nás dotýká přímá výzva, abychom nemilovali svět, ani ty věci, které jsou na světě. Důvod je jednoduchý – **láska ke světu se nedá sloučit s láskou k Otci**. Všechno, co nabízí svět, se dá shrnout slovy: žádost těla, žádost očí a chlubení se blahobytem – „pýcha života“. Žádost těla se dotýká našich tělesných požadavků, pocházejících ze zkažené přirozenosti. Žádost očí se vztahuje na zlé tužby, vyplývající z toho, co vidíme. Pýcha života je lidská ambice dokázat něco v životě a oslavit se. Všechny tři svěťácké složky ilustruje Adamův hřích. Strom byl dobrý k nasycení – žádost těla. Strom byl dobrý na pohled – žádost očí. Strom měl zabezpečit moudrost – pýcha života.

A. W. Pink poznamenal, že tak, jak je ďábel v opozici vůči Kristu a tělo v nepřátelství s Duchem, tak i svět je neslučitelný s Otcem. Žádostivost, lakomství a snaha po realizaci nejsou z Otce, ale ze světa. To znamená, že nepocházejí z Otce, ale mají svůj zdroj ve světě. Světáckost byla již definována také jako láska k pominutelným věcem. „Věci“ nikdy neuspokojí lidské srdce.

A svět pomíjí, i jeho žádost. Lenski moudře řekl, že když banka krachuje, moudří lidé do ní nevládají peníze. Když je základ porušený, inteligentní stavitelé nepokračují ve stavbě. A tak moudří lidé nežijí pro svět, když pomíjí – jde na zahnutí. *Kdo činí Boží vůli, trvá na věky.* Je to Boží vůle, která nás vysvobozuje z pokušení pomíjitelných věcí. Tento verš (17) byl životním mottem velkého evangelisty Moodyho a tato slova jsou vyryta i na jeho náhrobním kameni.

TEST UČENÍ (2,18-28)

Dostáváme se tak k dalšímu testu těch, kteří jsou ve společenství křesťanů. Je to test učení. Jeho podstata je obsažena ve varování dítek v Kristu, před falešnými učiteli. Mladí ve víře jsou obzvláště ohrožení antikristovými svody. Janovy čtenáři již věděli, že před příchodem Krista povstane antikrist a bude se vydávat za Mesiáše. Podobně, jako budoucí události vrhají před sebou stín, tak i před příchodem antikrista povstalo mnoho antikristů. Jsou to falešní učitelé, kteří nabízejí nepravého Krista a falešné evangelium. Je pozoruhodné, že žijeme ve dnech, kdy existuje mnoho sekt, popírajících Krista, ale hlásající brzký příchod velkého Učitele a Zachránce.

Z verše 19 se dovídáme, že tito falešní učitelé vyznávali Krista a měli společenství s Božím lidem. Ve svém srdci se však nikdy nepřipojili k opravdovým věřícím, což dokázali svým odchodem ze společenství. *Kdyby totiž byli z nás, zůstali by s námi.* Z toho vyplývá, že pravá víra se projevuje vytrvalostí. Když se někdo narodí znovu, bude v životě s Pánem pokračovat. Zda-li to není obsahem výroku Pána Ježíše: *Kdo však vytrvá až do konce, bude spasen?* Neznamená to, že

jsme spasení protože vytrváme do konce, ale že ti, kteří vytrvají do konce, dokazují se jako skutečně spasení. Falešní učitelé odešli, aby se zjevilo, že nebyli z nás a nebyl v nich duchovní život.

Z toho všeho vyplývá zajímavá otázka: Jak může mladý věřící poznat, co je pravda a co lež? Odpověď najdeme ve verši 20. *Vy však máte pomazání od Svatého a víte všechno.* Pomazání se vztahuje na Ducha svatého. *Od Svatého* znamená od Pána Ježíše Krista. Když člověk dostává spasení, přijímá Ducha svatého, který v něm přebývá a pomáhá mu rozeznat pravdu od lži. Když Jan říká svým mladým čtenářům *víte všechno*, nemá na mysli absolutní poznání, ale schopnost rozpoznat, co je pravé a co není pravé. Proto i ten nejmladší, nejjednodušší věřící disponuje takovou schopností rozlišovat duchovní věci, jakou nespasený filozof nikdy nedosáhne. Někdy se proto mluví, že věřící vidí dále ze svých kolen jako nevěřící, který se postaví na špičky. Ve fyzickém světě, když se narodí dítě, je vybaveno vším, co má člověk mít. Má oči, ruce, nohy, mozek. Nic z toho nezískává postupem času. I když všechno časem roste a vyvíjí se, už na počátku to byl úplný člověk. Tak je to i s tím, kdo se znovu narodí. Od počátku je vybaven schopnostmi, které bude potřebovat, přestože je lze postupem času široce rozvíjet.

Janovy čtenáři nebyli lhotejní vůči pravdě, ale spíše potřebovali utvrzení v poznané pravdě. Také potřebovali slyšet, že z pravdy nevyroste žádná lež. **Učení gnostiků bylo v rozporu s Božím slovem, proto bylo lživé.** Největším klamem a současně základem jejich učení bylo zapření Ježíše jako Krista. Jak jsme již řekli na počátku, gnostici učili, že Ježíš byl obyčejný člověk a Kristus na něj sestoupil při křtu. Podobné lži hlásají i některé dnešní sekty. Bible zdůrazňuje, že novozákonní **Ježíš je Hospodin** ze Starého zákona. Tvrzení, že Kristus sestoupil na Ježíše je nesprávné. **Ježíš je Kristus.**

Jan s velkým důrazem upozorňuje na to, že **zapřít božství Pána Ježíše znamená zapřít Otce.** Někteří lidé si myslí, že uctívají Boha, ale s Pánem Ježíšem Kristem nechtějí mít nic společné. Apoštol říká: *Antikrist je ten, kdo zapírá Otce i Syna.* V evangeliu Janově 8,42 Ježíš řekl, že ti, kteří zapírají Jeho Božství, nepoznali Otce a nikdy Jej za Otce neměli. Podobná slova čteme ve verši 23: *Žádný, kdo zapírá Syna, nemá ani Otce. Kdo však vyznává Syna, ten má i Otce.* To je nádherná pravda o jednotě Otce i Syna. **Nemůžete mít Otce bez toho, že byste neměli také Syna.** Toto poselství by se mělo hlásat všem unitářům, vyznavačům křesťanské vědy, mohamedánům, modernistům, svědkům Jehovovým a Židům.

O ochraně mladých věřících proti falešným učitelům Jan napsal ve verši 24: *Ať ve vás tedy zůstává to, co jste slyšeli od počátku.* Ve vás ať zůstává to, co jste slyšeli od počátku. To znamená učení Pána Ježíše a všech jeho apoštolů. Nejlépe se ochráníme tak, že zůstaneme v blízkosti Božího slova. Všechno bychom měli prověřovat otázkou: Co říká Písmo? Když zkoumané učení nesouhlasí s Biblií, měli bychom je odmítnout. Když někdo tvrdí, že jeho učení je dodatkem k Biblii, měli bychom ho odmítnout. Jak řekl Dr. Ironside: „Jestli je to nové, není to pravé. Jestli je to pravé, není to nové.“

Jestliže tedy zůstáváme v křesťanském učení, dokazujeme pravost naší víry. Zaslíbením takové víry je věčný život. **Když přijímáme Pána Ježíše, přijímáme Jeho vlastní život, věčný život.** Ten nám dává schopnost prověřit si každé nové učení.

Jan toto psal mladým věřícím jako varování. Neobával se jejich případného odpadnutí, když si připomněl, že jeho čtenáři dostali *pomazání* od Pána Ježíše. Jak jsme si již řekli, tím pomazáním je Duch svatý a zde se dovídáme, že když někdo obdržel Ducha svatého, již nikdy mu nebude odňat. Protože máme Ducha svatého, nepotřebujeme žádného člověka, aby nás učil. To však neznamená, že nepotřebujeme učitele ve sboru! Bůh dává specifické pověření v Efezským 4,11. Znamená to, že křesťan nepotřebuje žádné učení vedle Božího slova, aby poznal Boží pravdy. Gnostici tvrdili, že mají pravdu jako dodatek k již poznanému. **Když máme Boží slovo v rukou a Božího Ducha v srdci, máme všechno potřebné k tomu, abychom Boží pravdy poznali.**

Ve 28. verši Jan oslovuje všechny drahé děti v Boží rodině a napomíná je, aby zůstávali v Něm, *abychom až se ukáže, měli smělou důvěru a nebyli jím zahanbeni při jeho příchodu.* Použití první osoby množného čísla se pravděpodobně vztahuje na apoštoly. Význam tohoto výroku spočívá v tom, že když křesťané, kterým Jan píše, nebudou věrně následovat Pána, apoštolové, kteří je vedli ke Kristu, budou se při Jeho příchodu stydět. Tento verš ukazuje důležitost návaznosti práce ve všech evangelizačních snahách. Připomíná také možnost zahanbení při Kristově příchodu.

Pokud jste prostudovali tuto lekci, vypracujte odpovědi na druhou polovinu Testu 1, jsou to otázky 11-20.

Test 1 (lekce 1 – 2)

Zakroužkujte písmeno správné odpovědi.

LEKCE 1

1. První list Janův je podobný
 - a. podnikatelskému záměru
 - b. národní ústavě
 - c. rodinnému albu
 - d. náboženskému vyznání víry
2. Gnostici
 - a. vyhlašovali, že mají dodatečné poznání, vyšší jako učení apoštolů
 - b. byli upřímní křesťané, ale pocházeli z oblasti mimo hranice Římské říše
 - c. zformovali vládnoucí skupinu v římských provinciích a byli známí svou učeností
 - d. byli řeční žoldneři, působící v římské armádě
3. Co z následujícího nejlépe vystihuje Janův list? Obsahuje
 - a. jednoduchá slova a jednoduché myšlenky
 - b. jednoduchá slova, ale hluboké myšlenky
 - c. těžká slova, ale jednoduché myšlenky
 - d. těžká slova a těžké myšlenky
4. Doktrinální základ každého pravého společenství křesťanů spočívá
 - a. v křesťanskému křtu
 - b. ve Večeři Páně
 - c. v pravdě o Pánově návratu
 - d. v osobě Krista
5. Apoštolové věděli, že to, co učili o Kristu, je pravda, protože
 - a. Jej slyšeli
 - b. Jej viděli a hleděli na Něj
 - c. fyzicky se Jej dotýkali
 - d. zažili vše výše uvedené
6. Výrokem „Bůh je světlo“ nám Jan chce říci, že
 - a. Ježíš měl světlou pleť
 - b. Bůh je absolutně svatý
 - c. Bůh přebývá v jasu větším než je slunce
 - d. Bůh je všemohoucí, vševědoucí a všudypřítomný

7. Křesťan, který říká, že žije ve stavu bezhříšnosti,
- je skutečně svatým člověkem
 - by se měl stát starším ve sboru
 - klame sám sebe
 - je člověkem, kterého by měli všichni napodobovat
8. Ti, kteří se chtějí těšit ze společenství s Bohem, musí
- nejdříve dojít do nebe
 - činit pokání
 - dosáhnout vítězství nad každým hříchem ve svém životě
 - vyznat Bohu své hříchy a opustit je
9. Boží standard pro život Jeho lidí je
- absolutní dokonalost
 - relativně morální život
 - rituální očišťování se
 - snaha žít co nejlépe
10. Jan nám představuje Pána Ježíše jako
- staršího bratra
 - Obhájece
 - Nejvyššího Kněze
 - Proroka, Kněze a Krále

Otázka na závěr

Co to znamená, že pro Tebe je Pán Ježíš smířením?

LEKCE 2

11. Poslouchat Boha znamená
 - a. zachovávat přikázání Pána Ježíše
 - b. toužit konat věci, které by se líbily Pánu
 - c. žít tak jako Ježíš
 - d. vše výše uvedené

12. Důležitým znakem pravých věřících je, že
 - a. se ve všem izolují od světa
 - b. nikdy nezažijí pokušení
 - c. milují ostatní věřící
 - d. pravidelně navštěvují poutnická místa

13. Které přikázání je staré a přece nové? Je to přikázání týkající se
 - a. svěcení soboty
 - b. vzájemné lásky věřících
 - c. dávání desátků na Boží dílo
 - d. odmítání pokrmů, které jsou označeny za nečisté

14. Jan říká, že ten, kdo miluje svého bratra v Kristu,
 - a. zůstává ve světle
 - b. získává spasení
 - c. je pravým gnostikem
 - d. je bez hříchu

15. Výraz „synáčkové“ v 1. Janově 2,12
 - a. se vztahuje jen na děti ve víře
 - b. dokazuje, že Jan kázal evangelium dětem
 - c. je napomenutí pro ty, kteří už měli být dospělými křesťany
 - d. Jan vztahuje na všechny, kteří patří Pánu

16. To, co nám svět může nabízet, Jan označuje za
 - a. marnost a honbu za větrem
 - b. žádost těla, žádost očí a pýchu života
 - c. lakomství, žádostivost a ctižádostivost
 - d. věci, které jsou viditelné

17. Který z následujících znaků posledních dnů Jan vzpomíná?
 - a. Obnovení státu Izrael
 - b. Příchod mnoha falešných učitelů, hlásajících falešného Krista a falešné evangelium
 - c. Vzestup moci Ruska
 - d. Objev a zneužití jaderné energie

18. Pomazání Ducha v první řadě pomáhá křesťanu
- a. získávat duše pro Krista
 - b. žít vítězný život
 - c. rozlišit pravdu od lži
 - d. mluvit v jazycích
19. Bible důrazně učí, že
- a. Hospodin Starého zákona je Ježíš Nového zákona
 - b. Hospodin a Ježíš jsou dvě odlišné osoby
 - c. Kristus sestoupil na Ježíše při Jeho křtu
 - d. Je možno popřít Kristovo božství a zároveň věřit v Otcovo božství
20. O kterém typu služby Ducha čteme v 1. Janově listu?
- a. Pokřtění věřících do Kristova Těla
 - b. Trvalé zůstávání v srdci a životě věřícího
 - c. Usvědčování nespasených o jejich hříchu, o spravedlnosti a o soudu
 - d. Potlačování bezzákonosti u bezbožných lidí

Otázka na závěr

Jsi skutečně spasen? Jak to můžeš na základě této lekce zdůvodnit?

LEKCE 3

Více o tom, jak si ověřit společenství

(1. Janův 2,29 – 3,24)

TEST SPRAVEDLNOSTI (2,29 – 3,10a)

Čtvrtý společný rodinný prvek je **spravedlnost**. Z fyzického světa víme, že jeden druh plodí jedince stejného druhu. Tak je to i v duchovním světě. Každý, kdo působí spravedlnost, narodil se z Boha. Protože Bůh je spravedlivý, všechny Jeho skutky jsou spravedlivé a každý, kdo se z Něho narodil, je spravedlivý. To je nezpochybnitelná Janova logika.

Myšlenka na narození z Boha přivádí Jana do úžasu a volá na své čtenáře, aby se zahleděli na tu úžasnou lásku, která nás přivedla do Boží rodiny. Měli bychom si připomenout, že láska nás mohla spasit i bez toho, aby z nás udělala Boží děti. Ale povaha Boží lásky se zjevila právě v tom, že nás přivedl do Boží rodiny jako děti. *Pohleďte jakou lásku nám dal Otec, abychom byli nazváni Božími dětmi. A jimi jsme. Bůh nás uvedl do přímého vztahu se sebou samým.*

V našem každodenním životě nás svět nepozná jako Boží děti. Lidé tohoto světa nechápují nás, ani náš způsob života. Ve skutečnosti svět nerozuměl ani Pánu Ježíši, když byl na této zemi. *Byl na světě a svět povstal skrze něj, ale svět ho nepoznal. Přišel do svého vlastního, a jeho vlastní ho nepřijali.* Protože máme stejné rysy jaké měl Pán Ježíš, nemůžeme očekávat porozumění od světa.

Jestli nám lidé rozumí nebo nerozumí, nyní jsme Boží děti, a to nám zaručuje budoucí slávu. Ještě se neukázalo, co budeme, ale víme, že když se Kristus zjeví, budeme jako On, *neboť Ho uvidíme tak, jak je.* To znamená, že budeme v nebi podobní Jemu. Pán Ježíš bude mít svou jedinečnou podobu a po celou věčnost bude nést golgotské jizvy. Věříme však, že každý z nás bude mít Jeho charakteristické rysy a budeme individuálně rozpoznatelní. Bible neučí, že v nebi budeme všichni vypadat stejně. Charakterem se totiž budeme podobat Pánu Ježíši Kristu. Budeme osvobozeni od poskvrny, hříchu, nemoci, zármutku a smrti.

Jak proběhne tato úžasná proměna? Umožní to jediný pohled na Krista, *neboť Ho uvidíme tak, jak je.* V tomto životě probíhá proces připodobňování se Kristu podle toho, jak na Něj hledíme vírou v Božím slově. Když Ho uvidíme takového, jaký je, tento proces se dokončí: vidět Ho totiž znamená být jako On. **Každý člověk, který má naději, že uvidí Krista a bude jako On, očišťuje se, jako je čistý On sám.** Křesťané již dlouho pozorují, že naděje blízkého Kristova návratu má na jejich život posvěcující účinek. Nechtějí totiž dělat nic, v čem by je neměl zastihnout Kristův návrat. Všimněme si, že Jan říká: *očišťuje se – jako je čistý On* (Kristus). Neříká: jako se i On (Kristus) očišťuje. Pán Ježíš se nikdy nemusel

očiřt'ovat – On je čistý. V našem p'ripad' jde o proces, v Jeho p'ripad' jde o skutečnost.

Opak očiřt'ování najdeme ve 4. verři: *Každý, kdo páchá h'riřh, páchá i bezzákonnost, a h'riřh je bezzákonnost*. H'riřh je možno páchat i bez zákona. H'riřh byl na sv'et' j'iz v dob' od Adama po Mojžiře, tedy p'ed vydáním zákona. Definice h'riřhu jako proh'řeřek v'ui z'akonu není proto úplná. řirři vymezení je, že h'riřh je nepravost. Je to nepodřízenost Bohu, snaha vydat se vlastní cestou a odmítnutí Pána jako Svrchovaného. H'riřh je ve sv' podstat' up'ednostněn' vlastní v'ule p'ed v'ulí Boží. Podle jin' definice je h'riřh protivěním se živ' Osobnosti, která p'ávr'em vyžaduje poslušnost.

5. verř nám řká, že k'řesťan nemuže pokračovat v páchání h'riřhu, protože by tak zcela pop'el důvod, pro který Pán Ježiř p'išel na tento sv'et. Zjevil se, *aby sňal naře h'riřhy*. Pokračovat v h'riřhu tedy znamená úplně ignorovat důvod Jeho vt'elění.

K'řesťan nemuže žít v h'riřhu také proto, že by to znamenalo zapírat Toho, jehož jm'eno nese: *v N'ěm řádný h'riřh není*. Toto je jedno z t'ech klíčov'ch míst Nového zákona, které se zabývá bezh'riřným člov'čenstvím Pána Ježiře Krista. Petr napsal: *On nikdy h'riřh neučinil*. Pavel sv'ěd'í: *On h'riřh nepoznal*. A u'edník Jan, který byl s Pánem v mimořádn' úzkém vztahu, dodává: *A řádný h'riřh v N'ěm není*.

Řádný, kdo v n'ěm zůstává, tedy neh'řeří; řádný, kdo h'řeří, ho nevid'ěl ani nepoznal. Tento verř staví do kontrastu opravdov'ho v'ěřícího s tím, kdo se nikdy znovu nenarodil. O opravdov'ém v'ěřícím se dá s ur'itostí říct, že nepokračuje v h'riřhu. Jan tu nemluví o jednotliv'ch h'riřných skutcích, ale o nepřetržit'ém, opakovan'ém charakteristick'ém jednání. Z tohoto verře nevyplývá, že když se k'řesťan dopustí h'riřhu, ztrácí spasení. Pokud vřak člov'ek h'řeří neustále, dá se z jeho života usuzovat, že se nikdy znovu nenarodil. Druhá část verře dokazuje, že jde o trvalou praxi, ne o jednotliv' skutky. *Kdo h'řeří, Ho nevid'ěl ani nepoznal*.

Možná v tomto bod' vznikne otázka: Kdy se h'riřh stává trvalým? Jak často se ho člov'ek musí dopustit, aby se z h'riřhu stalo charakteristick' jednání? Jan na takov' otázky neodpovídá. Rad'ji ponechává každ'ho v'ěřícího na stráži, aby sám nesl b'rim' odpov'edi.

Gnostici p'edstírali velkou známost, ale na jejich osobních životech jim v'ubec nezáleželo. Proto Jan p'řidává slova: *Syná'kov'ě, ať vás nikdo nesvádí! Kdo působí spravedlnost, je spravedlivý, jako je spravedlivý On*. V tom by nem'el nastat řádný problém: není mozné duchovně žít a p'ri tom pokračovat v h'riřném život'ě. Na druhé stran'ě, člov'ek muže působit spravedlnost jenom tehdy, když má p'irozenost Toho, jenž je spravedlivý.

Někter' d'eti se tak podobají sv'ým rodi'ům, že se nemohou ztratit v davu. To platí i o Božích a d'ábl'ov'ch d'etech. *Kdo páchá h'riřh, je z d'ábla, neboť d'ábel od počátku h'řeří*. Úřtřední myřlenka je tu znovu: *Kdo páchá h'riřh, je z d'ábla*. D'ábel h'řeří od počátku, nepřetržit'ě, od chvíle, kdy zh'řeřil poprv'ě. Vřechny jeho d'eti jej na této řiroké cest'ě následují. Nutno zd'uraznit, že pokud Božím d'it'etem se člov'ek stává skrze nov'ý rod, d'eti d'ábla si řádný rod nevyžadují. Člov'ek se stane

d'áblovým dítětem tak, že opakuje jeho jednání. Nikdo není zplozen jako dítě d'ábla.

Na druhé straně, cílem příchodu Pána Ježíše bylo zničit (nebo zrušit) skutky d'ábla. Pán mohl d'ábla zničit jediným slovem, ale místo toho přišel na tento svět trpět, prolít krev a zemřít, aby tak zrušil d'áblovy skutky. Když odstranění hříchu Spasitele tolik stálo, jaký postoj vůči hříchu by měli zaujat ti, kteří v Něj věří jako ve Spasitele?

Verš 9 znovu opakuje, že **ten, kdo se narodil z Boha, nemůže pokračovat v hříšném životě**. Někteří vykladači Bible se domnívají, že tento verš se vztahuje na křesťanovu novou přirozenost, protože stará přirozenost hřešit může a také hřeší, nová přirozenost toho schopna není. My však věříme, že i na tomto místě staví apoštol do protikladu obráceného a neobráceného člověka a mluví o trvalém, neměnitelném jednání. Věřící totiž nemá ve zvyku hřešit. Nepokračuje dobrovolně ve vědomém hříchu.

Důvodem takového života je, že Boží símě zůstává v něm. I zde se názory na výklad rozcházejí. Někteří považují za „símě“ novou přirozenost, jiní Ducha svatého nebo Boží slovo. Tato všechna vysvětlení jsou určitým způsobem správná. Přikláníme se však k pohledu, že „símě“ zde ukazuje na nový život, který byl do věřícího zaset ve chvíli obrácení. Znovu se setkáváme s výrokem, že ve věřícím přetrvává Boží život. Život s věčnou zárukou. Tato jistota mu zaručí, že nebude pokračovat v hříchu. Nemůže trvale hřešit, protože se narodil z Boha. Výraz *nemůže* proto nelze vykládat jako křesťanovu výmluvu vůči hříchu. Tento božský vztah vylučuje možnost trvalého hříchu v životě věřícího.

Tak přicházíme ke čtvrtému rozdílu mezi Božími a d'áblovými dětmi. *Žádný, kdo nepůsobí spravedlnost, není z Boha*. Neexistuje nic mezi tím. Nikdo se nemůže octnout v nějakém polovičním vztahu. Boží děti se poznají podle spravedlivého života.

TEST LÁSKY (3,10b-24a)

V tomto oddílu Písma je pokračování druhého testu, kterým se prověřuje Boží rodina – test lásky. Navazujeme tak na 2. kapitolu, verš 7 až 17. Od počátku období Církve se vyučovalo, že bratrská láska je Božím přikázáním. *Láska* v tomto významu nevyjadřuje přátelství nebo obyčejnou lidskou náklonnost. Je to *božská láska*, která znamená milovat druhé tak, jako Kristus miloval nás. Taková láska nepřamení z lidské síly, je dílem Ducha svatého.

Ve verši 12 se apoštol vrací k prvnímu zaznamenanému příkladu bratrské nenávisti. Kain dokázal, že byl ze zlého, když zabil svého bratra Ábela. Jan zde klade důraz na motiv vraždy. Protože jeho skutky byly zlé, ale bratrovy spravedlivé. Nenávist zloby vůči spravedlnosti je základním principem lidského života. Proto svět nenávidí věřícího. Na pozadí křesťanovy spravedlnosti získává bezbožnost nevěřícího mnohem větší podobu. Takové odhalení je samozřejmě velmi nepřijemné. Bezbožný člověk místo změny svého jednání raději hledá způsob, jak zničit to, co odhalilo jeho bezbožnost. Je to stejně nesmyslné jako

zničit pravítko, které ukázalo, že jsem nakreslil křivou čáru.

My víme, že jsme přešli ze smrti do života, neboť milujeme bratry. Je zvláštní, že spasený člověk získává zcela jiný pohled na křesťany. Je to jeden ze způsobů, kterým nabývá jistotu spasení. Člověk, který nemiluje skutečné Boží dítě, může vyhlášovat, že je křesťan, ale Písmo říká, že zůstává ve smrti. Ještě stále je duchovně mrtvý. Svět nepovažuje nenávist za něco hrozného; Bůh ji však nazývá vraždou. Nenávist je vražda v duševní oblasti. Motiv je zde, i když se skutek nemusí vykonat. *Každý, kdo nenávidí svého bratra, je vrah.* Když Jan říká, že ani jeden vrah nemá věčný život, neznamená to, že by vrah nemohl být spasen. Jednoduše konstatuje, že ten, kdo trvale nenávidí své bližní, je ve své duši vrahem a není spasený.

Jedinečným příkladem lásky byl Pán Ježíš, který položil svůj život za nás. Kristus tu kontrastuje s Kainem. Představuje nám největší projev lásky. Přestože je láska neviditelná, můžeme vidět její projevy. Na golgotském kříži vidíme skutečnou lásku.

Jan z toho odvozuje, že jsme povinni *pokládat život za bratra*. Znamená to, že naše životy má charakterizovat upřednostňování bratří, máme být ochotni za ně i zemřít, pokud by si to situace vyžádala. Většina z nás nikdy nebude muset za někoho zemřít, ale každý z nás bude mít možnost projevit bratrskou lásku zájmem, pomocí ze svého majetku. To je zdůrazněno ve verši 17. Verš 16 naznačuje maximum toho, co můžeme pro bratry udělat; ve verši 17 je naopak minimum. Jan mluví jednoznačně, že ten, kdo vidí bratra v nouzi a zavře před ním své srdce, nejedná jako křesťan. To samozřejmě neospravedlňuje bezhlavé rozdávání, protože člověku je možno uškodit i penězi, za které si koupí neužitečné věci. Tento verš nastoluje znepokojivou otázku, týkající se shromažďování majetku křesťany.

Z verše 18 se dovídáme, že naše láska se **nemá projevovat pouze ve slově nebo řeči, ale v skutku a v pravdě**. Jinými slovy, nemá být jenom záležitostí krásných slov nebo výrazem něčeho nepravdivého, ale reálných laskavých skutků, které jsou upřímné. Projevováním této skutečně aktivní lásky poznáme, že jsme z pravdy a získáme jistotu v srdci, když přistupujeme na modlitbě k Bohu.

Kdyby nás totiž odsuzovalo naše srdce, Bůh je větší než naše srdce a ví všechno. Hlavní myšlenka tohoto verše je náš přístup k Bohu na modlitbě. Můžeme tomu porozumět dvěma způsoby. Poprvé: jestliže nás naše srdce obviňuje, Boží soucit je větší než naše srdce. Pokud prožíváme intenzivní pocit nehodnosti, Bůh ví, že milujeme Jeho i Jeho lid. Ví, že jsme Jeho i přes všechny naše hříchy.

Podruhé: jestliže nás naše srdce obviňuje, Boží úsudek je významnější než naše srdce. My máme o svých hříších jenom omezené poznání, ale Bůh je zná dokonale. On ví o všem odsouzeníhodném v nás, i když mi o tom víme jenom z části. Pisatel se kloní spíše k druhému vysvětlení, i když obě jsou správná a možná.

Následující verš nám představuje člověka, který má před Bohem čisté svědomí. Ne že by žil bezhříšným životem, ale je hotový vyznat a opustit své hříchy. Tak nabývá důvěru k Bohu a smělost na modlitbě. Proto, *jestliže nás naše srdce neodsuzuje, máme k Bohu smělou důvěru. A o cokoli prosíme, přijímáme od něho,*

neboť zachováváme jeho přikázání a děláme to, co je v jeho očích příjemné. Zachovávat Jeho přikázání znamená zůstat v Něm. Znamená to žít v úzkém živém vztahu se Spasitelem. Pokud jsme v takovém společenství s Ním, Jeho vůle se stává i naší vůlí. Prostřednictvím Ducha svatého nám dává znát svou vůli. V takovém vztahu nebudeme žádat nic mimo Boží vůli. Jestliže o něco prosíme podle Jeho vůle, dostaneme to.

Jan se obšírněji věnuje Jeho přikázáním ve verši 23. Jeho přikázáním je, *abychom uvěřili jménu Jeho Syna Ježíše Krista a milovali jedni druhé, jak nám dal přikázání.* Tento verš zahrnuje všechna přikázání Nového zákona. Mluví o naší povinnosti vůči Bohu a ostatním křesťanům. Naši první povinností je důvěřovat Pánu Ježíši Kristu. A protože pravá víra se dokazuje vhodným chováním, máme milovat jeden druhého. To je důkazem spasitelné víry. Měli bychom si všimnout, že zde i v jiných verších Jan používá osobní zájmeno „On“ a „Jemu“ na označení Boha Otce i Pána Ježíše Krista bez vysvětlení, koho z nich má konkrétně na mysli. Odvážil se k tomu právě proto, neboť Syn je rovněž Bohem, jako Otec je Bohem. Není tedy troufalost mluvit o nich jedním dechem.

První část verše 24 končí úsek o lásce jako o testu Božích dětí. Čteme: *Kdo tedy zachovává Jeho přikázání, zůstává v něm a on také v Něm.* Poslouchat znamená zůstat v Něm. Ti, kdo zůstávají v Něm, mají také jistotu, že Bůh zůstává v nich.

Pokud jste prostudovali tuto lekci, vypracujte odpovědi na první polovinu Testu 2, jsou to otázky 1-10.

LEKCE 4

Ještě více o tom, jak si ověřit společenství

(1. Janův 3,24 – 4,21)

TEST UČENÍ (3,24b – 4,6)

Apoštol se opět vrací k testu učení. Již se tomuto tématu věnoval ve 2. kapitole ve verších 18 až 28. Předmět svých úvah uvádí ve výroku, že jistota Božího zůstávání v nás pramení z Ducha svatého. Všichni věřící mají Ducha svatého. Právě On je vede do každé pravdy a dává jim schopnost rozpoznat lež.

Po své zmínce o Duchu svatém v 3,24 Jan dále připomíná (4,1), že ve světě jsou mnozí duchové a děti Boží si musí dát na ně pozor. Proto 4. kapitolu začíná varováním, aby věřící nevěřili každému duchu. Slovo „duch“ zde pravděpodobně označuje především učitele, i když to není jediný výklad. Člověk nemusí být skutečným Božím dítětem jenom proto, že mluví o Bibli, Bohu a Ježíši. Máme zkoušet, zkoumat a prověřovat duchy, jestli jsou z Boha, protože do světa vyšlo mnoho falešných proroků. Tito lidé uznávají křesťanství, ale zvěstují zcela jiné evangelium.

Ve verších 2 a 3 Jan nabízí test, pomocí kterého máme takové lidi prověřovat. Základní otázka je: „Co si myslíš o Kristu?“ Bible odpovídá: *...každý duch, který vyznává Ježíše Krista přišlého v těle, je z Boha.* Nemluví se zde jenom o uznání historického faktu, že Ježíš se narodil na svět v lidském těle. Je to vyznání, že živá osoba, Ježíš Kristus, přišel v těle, že Ježíš je vtělený Kristus. Vyznávat Ho, znamená klanět se mu jako Pánu mého života. Tehdy, když budete slyšet někoho mluvit o Pánu Ježíši jako o pravém Božím Kristovi, budete vědět, že to je z Božího Ducha. Boží Duch volá lidi, aby v Ježíši Kristu poznali Pána a odevzdali mu své životy. Duch svatý vždy oslavuje Pána Ježíše.

Ale žádný duch, který nevyznává Ježíše Krista přišlého v těle, není z Boha. Podle toho poznáte falešné učitele. Nevyznávají Ježíše, jak jsme Jej popsali. Tento duch předpovězeného antikrista je už nyní na světě. Potkáte dnes mnoho lidí, kteří budou o Ježíši mluvit přijatelné věci, ale nikdy Ho nevyznají jako vtěleného Boha. Řeknou vám, že Kristus je božský, ale není Bůh. Pokorní věřící jsou schopni odhalit tyto falešné učitele, protože mají Ducha svatého, který jim dává sílu rozeznat lež a odmítnout ji poslouchat.

Falešní učitelé jsou ze světa, a proto zdrojem jejich slov je svět. Svět je pramenem jejich učení, proto je svět poslouchá. To nám připomíná, že názor světa není důvěryhodným testem pravdivosti učení. Jestli chce být někdo jednoduše populární stačí, když mluví to, co svět chce slyšet. Když však chce být věrný Bohu, musí čelit nesouhlasu ze strany světa.

V šestém verši mluví Jan ve jménu všech apoštolů: *My jsme z Boha. Kdo zná Boha, poslouchá nás.* To znamená, že všichni, co se narodili z Boha, přijímají novozákonní učení apoštolů. Naopak ti, kdo nejsou z Boha, odmítají svědectví Nového zákona nebo se k němu snaží něco přidat.

TEST LÁSKY (4,7-21)

Jan se znovu dotýká předmětu bratrské lásky. Podtrhuje, že láska je povinnost a je v souladu s Božím charakterem. Jak jsme již uvedli, Jan neuvažuje o lásce, jakou znají lidé všeobecně. Láska k Božím dětem klíčí v těch, kteří se znovu narodili. Láska má svůj původ v Bohu a *každý, kdo miluje, se narodil z Boha a zná Boha. Kdo nemiluje, nepoznal Boha, neboť Bůh je láska.* Všimněme si, že zde není ani slovo o tom, že Bůh miluje. Samozřejmě, i to je pravda, ale Jan zdůrazňuje, že **Bůh je láska.** Láska je mu přirozená. **Pravá láska má vždy svůj zdroj v Bohu.** Někdo řekl, že slova *Bůh je láska* jsou ozdobou každého zemského i nebeského jazyka. Jiný autor je nazývá „největšími slovy, jaké kdy člověk vyslovil, největšími slovy celé Bible“. Dodává: „Nedá se obsáhnout všechno, co tato slova znamenají. Žádný člověk, žádný stvořený intelekt nikdy nezměří hloubku těchto nezměřitelných slov. Můžeme s celou vážností říci, že tato jediná věta o Bohu obsahuje klíč ke všem Božím cestám a dílům; k tajemství stvoření, vykoupení a existence Boha samého“.

V následujícím verši je popsán **projev Boží lásky.** Můžeme o tom přemýšlet ve třech gramatických časech. V minulosti se k nám hříšníkům projevila Boží láska v podobě daru Jeho Syna (verše 9-11). V přítomnosti se vůči nám posvěceným Boží láska projevuje tím, že On přebývá v nás (verše 12-16). V budoucnosti se Boží láska projeví k nám služebníkům smělou důvěrou v soudný den (verše 17-18).

Nejdřív jsme Boží lásku poznali jako hříšníci. Poslal na tento svět jednorozného Syna, abychom skrze Něj žili a aby se stal obětí smíření za naše hříchy. Byli jsme mrtví a potřebovali jsme život. Byli jsme vinní a potřebovali jsme obět smíření. Výraz *jednorozný Syn* (verš 9) naznačuje jedinečný vztah, do něhož nemůže vstoupit žádný jiný syn. Dnes bychom řekli „jedinečný Syn“. To ještě více zvýrazňuje Boží pozoruhodnou lásku, že On poslal na svět svého jedinečného Syna, abychom žili skrze Něj.

Boží láska se nám nezjevila proto, že jsme Ho milovali první. Ve skutečnosti jsme byli Jeho nepřátelé a odmítali jsme nebo i nenáviděli jsme Jej. Jinými slovy, nemiloval nás pro naši lásku. Miloval nás i přes náš bytostný odpor. Jak ukázal svoji lásku? Poslal svého Syna jako obět smíření za naše hříchy. Smíření znamená odstranění nebo vyřešení hříchu (verš 10).

Modernisté dnes rádi hledí na Boží lásku bez Kristova vykupitelského díla. Jan tyto dvě věci spojuje bez náznaku, že by si mohly protirečit. Někdo to komentoval slovy: „Všimněte si zjevný paradox tohoto verše. Bůh miluje a hněvá se současně. Jeho láska poskytuje obět smíření, která odvrací od nás Jeho hněv. Jan nevidí v lásce a smíření žádný rozpor a neumí si představit to první bez toho, aby neukázal na to druhé.“

Jan nyní vztahuje poznání této lásky na nás. *Jestliže Bůh takto miloval nás, máme i milovat jedni druhé* (verš 11). Protože Bůh vylil svoji lásku na ty, kteří jsou dnes Jeho lidem, také i my máme milovat členy Jeho požehnané rodiny. Boží láska se v současnosti projevuje vůči nám tak, že On zůstává v nás. Apoštol napsal: *Boha nikdy nikdo neviděl, ale jestliže milujeme jedni druhé, Bůh v nás přebývá a jeho láska je v nás dovedena k dokonalosti*. U Jana 1,18 čteme: *Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozemý Syn, který je v Otcově náručí, ten ho vylíčil*. Z Janova evangelia vidíme, že neviditelný Bůh se zjevil světu skrze Pána Ježíše Krista. V Janově listu se znova opakují slova: *Boha nikdy nikdo neviděl*. Tentokrát se Bůh zjevuje světu ne skrze Pána Ježíše Krista, protože On odešel do nebe a posadil se po Boží pravici, ale skrze věřící. Jaká to je ohromující myšlenka, že my bychom měli být odpovědí na lidskou potřebu vidět Boha! Když milujeme jeden druhého, Boží láska v nás dosáhla dokonalost, tedy cíl. My nejsme konečnou stanicí Božího požehnání; jsme jenom potrubí, skrze které ono protéká. Boží láska nám není dána k tomu, abychom ji spotřebovali pro sebe, ale aby se mohla vylít i na ostatní. Když takto milujeme jeden druhého, je to důkaz, že jsme v Něm a On v nás a že máme Ducha svatého. Nyní bychom se měli zastavit a obdivovat Jeho lásku, projevující se tím, že On zůstává v nás a my v Něm.

Ve verši 14 Jan uvádí vyznání všech apoštolů: *A my jsme viděli a svědčíme, že Otec poslal Syna, Spasitele světa*. Je to velký výrok o Boží lásce v akci. *Otec poslal Syna* – to ukazuje na bolestnou cenu, kterou zaplatil, *Spasitele světa* – to ukazuje na neohraničený obsah Kristova díla. W. E. Vine řekl, že „dosah Jeho poslání je tak velký jako lidstvo samo, jenom lidská zatvrdlost a nevěra mu postavila hranice“.

Verš 15 oznamuje, že **údělem každého, kdy vyznává Ježíše jako Syna Božího, je požehnané přebývání Boha v něm**. Znovu třeba připomenout, že zde nejde o vyznání rozumového charakteru, ale o vyznání zahrnující oddání se Pánu Ježíši Kristu. Neexistuje bližší vztah jako přebývání v Bohu a Boží přebývání v člověku. Je těžké představit si takovýto vztah. Mohli bychom použít obraz pohrabáče v ohni, houby ve vodě nebo balónu ve vzduchu. Ve všech případech je daný předmět v konkrétním živlu a živel v předmětu.

Jan pak dodává: *A my jsme poznali tu lásku, kterou má Bůh k nám, a uvěřili jsme jí*. *Bůh je láska, a kdo přebývá v lásce, přebývá v Bohu a Bůh v něm* (verš 16). Ústřední myšlenkou je Bůh, který je láska a ta láska si chtěla najít svůj objekt. Zvláštním objektem Boží lásky je skupina těch, kteří se narodili do Jeho rodiny. Když mám setrvat ve společenství s Bohem, musím milovat ty, které On miluje.

Veršem 17 nás Jan přenáší do budoucnosti, když budeme stát před Pánem. Budeme mít smělou důvěru, nebo se budeme chvět v hrůze? Odpovědí je to první, protože **dokonalá Boží láska vyřešila otázku hříchu jednou a navždy**.

Důvod naší důvěry v soudný den je zapsán slovy: *Jaký je On, taková jsme i my na tomto světě*. To znamená, že naše hříchy byly odsouzeny na golgotském kříži a my můžeme s důvěrou zpívat: „Za mnou již leží smrt i soud, z milosti čeká na mne sláva – Ježíše bily vlny mořských proudů, strhla Jej jejich síla dravá.“

Tak, jak je pro Něho soud minulostí, tak i my stojíme mimo dosah zatracení. **Protože jsme poznali Boží lásku, nebojíme se, že zahyneme.** *V lásce není žádný strach, ale dokonalá láska vyháňá strach ven* (verš 18). Jo to Jeho dokonalá láska, která vyháňá náš strach. Jsem si jist Pánovou láskou především proto, že poslal svého Syna, aby za mne zemřel. Podruhé: Víím, že mne miluje, protože ve mně zůstává. Potřetí: Můžu hledět do budoucnosti s důvěrou, beze strachu. Skutečně platí, že strach bývá před trestem a *kdo se však bojí, nedošel k dokonalosti v lásce.* Boží láska nemůže působit v životech těch, kdo mají před Ním strach. Ti, kdo přišli k Bohu v pokání a ve víře v Jeho Syna, nemusí se bát Božího soudu a trestu.

Verš 19 nám připomíná, že *my milujeme, neboť On první miloval nás.* Jediným důvodem naší schopnosti milovat je, že On nás miloval jako první. Desatero vyžadovalo lásku k Bohu i k bližnímu, ale zákon nemohl takovou lásku způsobit. Jak potom mohl Bůh obdržet lásku, kterou Jeho spravedlnost vyžadovala? Lásku z celého srdce? Můžeme nyní říct: „Tys za mne krvácel a zemřel, proto budeme žít pro Tebe.“

Ve verši 20 Jan klade důraz na to, **jak je zbytečné vyznávat Bohu lásku, když současně nenávidím bratra.** Čím více se špice kola přibližují ke středu, tím více se přibližují navzájem. Čím jsme blíže k Pánu, tím více milujeme ostatní věřící. Ve skutečnosti nemilujeme Pána více, jak milujeme toho nejbližšího věřícího. Jan vysvětluje, že **je nemožné milovat Boha, kterého nevidíme a nemilovat bratry, které vidíme.** Na závěr připomíná *přikázání, které máme od Něho, aby ten, kdo miluje Boha, miloval i svého bratra.*

Pokud jste prostudovali tuto lekci, vypracujte odpovědi na druhou polovinu Testu 2, jsou to otázky 11-20.

Test 2 (lekce 3 – 4)

Zakroužkujte písmeno správné odpovědi.

LEKCE 3

1. Pravý věřící působí spravedlnost, protože
 - a. se narodil z Boha
 - b. vyžaduje si to zákon
 - c. jinak by ztratil spasení
 - d. svět to od něj očekává

2. Jan věřící označuje za
 - a. „svaté a pravé“
 - b. „kněze Nejvyššího“
 - c. „Boží děti“
 - d. „děti věčnosti“

3. V nebesích
 - a. budou všichni tací, jako Pán Ježíš
 - b. všichni budou vypadat stejně
 - c. všichni budou nést charakteristické rysy Pána Ježíše
 - d. všichni se budou očišťovat

4. Podle Janovy definice z 1. Janova 3,4 je hřích
 - a. jednoduše přestoupení zákona
 - b. nepodřízenost vůči Bohu
 - c. politováníhodný sklon, za který nemůžeme
 - d. něco, čeho se dopouštíme jenom ojediněle a nedobrovolně

5. Který z následujících výroků o bezhříšnosti Pána Ježíše NENÍ pravdivý?
 - a. Petr říká: „On hříchu neučinil“
 - b. Pavel prohlásil: „On hřích nepoznal“
 - c. Jan tvrdí: „Hříchu v Něm není“
 - d. Jakub říká: „Stal se bezhříšným“

6. Když někdo vyznává, že je křesťan a pokračuje v hříšném způsobu života
 - a. dokazuje, že nikdy nebyl spasený
 - b. znamená to, že ztratil spasení
 - c. ve skutečnosti to nevádí, protože platí: „Jednou spasený – navždy spasený“
 - d. zarmucuje Ducha, ale s jeho spasením to nemá nic společného

7. Výraz „*Jeho símě zůstává v něm*“ se vztahuje na
- přirozenost Adama, kterou všichni dědíme při narození
 - starou, tělesnou přirozenost, která ovlivňuje život i Božího dítěte
 - Boží život, který vlastní věřící
 - vzkříšení Krista z mrtvých
8. Jan používá ilustraci na zdůraznění učení o lásce. Je to příběh o
- Adamovi a Evě
 - Kainovi a Ábelovi
 - Davidovi a Jonatánovi
 - Orfě a Rút
9. Proč podle Jana víme, že jsme přešli ze smrti do života? Protože
- žijeme bezhříšný život
 - byli jsme pokřtěni
 - rádi si čteme Bibli
 - milujeme Boží lid
10. Janův výrok: „Jestliže nás naše srdce neodsuzuje“ **PŘEDEVŠÍM** souvisí s
- postojem, ve kterém přicházíme k Bohu na modlitbě
 - postojem, který máme k jiným křesťanům
 - postojem k pochybné zábavě
 - něčím jiným, jak je výše uvedeno

Otázka na závěr

Jak Ty projevuješ lásku k Božímu lidu?

LEKCE 4

11. Janova připomínka, že jsou i jiní duchové na světě mimo Ducha svatého vyplývala z
 - a. jeho přecházejícího setkání s posedlým člověkem
 - b. příchodu některých falešných učitelů do Efezu
 - c. popularity, které se spiritismus začal těšit v církvi
 - d. jeho přecházející úvahy o Duchu svatém
12. Nevyhnutelnou součástí vyznání každého pravého „ducha“ je
 - a. uznání, že Ježíšovo narození v lidském těle je historický fakt
 - b. uznání, že Ježíš je vtělený Kristus
 - c. uznání, že Ježíš vstal z mrtvých
 - d. uznání, že potřebujeme Kristovo spasení
13. V 1. Janově 4,5 Jan říká, že falešní učitelé jsou
 - a. ze světa
 - b. z těla
 - c. z ďábla
 - d. ze všeho výše uvedeného
14. Který z následujících výroků nám dává klíč ke všem Božím dílům a cestám?
 - a. Bůh je všemohoucí
 - b. Bůh je láska
 - c. Bůh je světlo a není v Něm žádná tma
 - d. Bůh nemůže lhát
15. Výraz „*Jeho jednorozený Syn*“ obsahuje pravdu o tom, že Pán Ježíš je
 - a. Boží jediný Syn
 - b. Boží milovaný Syn
 - c. Boží jedinečný Syn
 - d. Boží prvorozený Syn
16. Pravda o Boží lásce nás učí, že
 - a. všichni lidé budou spaseni
 - b. Bůh je příliš dobrý, aby zatratil hříšníka
 - c. musíme o ní uvažovat odděleně od Kristova vykupitelského díla
 - d. když nás Bůh miluje, máme i my milovat ty, kteří jsou v Jeho rodině
17. Podle Janova listu se neviditelný Bůh dnes zjevuje světu prostřednictvím
 - a. filozofie
 - b. věřících v Pána Ježíše
 - c. náboženství
 - d. Pána Ježíše Krista

18. Bůh chce, aby věřící byli
- konečnou stanicí Jeho milosti
 - potrubím, přes které by požehnání protékalo k celému lidstvu
 - vyhlášení církvi za svaté
 - osvobození od pokušení
19. Ve verši „*Kdokoli by vyznal, že Ježíš je Boží Syn, Bůh přebývá v něm*“, Jan říká
- o vyznání hříchů knězi
 - o vyznání hříchů Bohu
 - o rozumovém souhlasu s pravdou
 - o životním odevzdání se Kristu
20. Nemá smysl mluvit, že milujeme Boha, když
- nenávidíme bratra
 - stále selháváme v pokušení
 - nejsme cele odděleni pro práci v misi
 - nedáváme větší část našeho příjmu na dílo Páně

Otázka na závěr

Nakolik Ty miluješ Pána Ježíše? Podle čeho měříš svou lásku vůči Němu?

LEKCE 5

Další způsoby pro ověření společenství

(1. Janův 5,1-21)

TEST UČENÍ (5,1-12)

Jan končí s prověřováním života a pokračuje v testování učení nebo víry. V prvních třech verších najdeme výsledky víry. Je to: nový rod, láska k Bohu, láska k ostatním věřícím a nakonec poslušnost vůči Božím přikázáním.

Nejdříve tu tedy máme **nový rod**. *Každý, kdo věří, že Ježíš je Kristus, se narodil z Boha*. Víra v tomto významu neznamena jenom rozumové uznání skutečnosti, ale odevzdání svého života Ježíši, který je Kristus. **Jestliže se skutečně narodíme z Boha, budeme Jej milovat. A nejen to, ale budeme milovat i Jeho děti**. Je dobré si všimnout, že se zde mluví o milování všech věřících bez ohledu na příslušnost ke konkrétnímu pozemskému společenství.

Čtvrtým výsledkem víry je **poslušnost vůči Božím přikázáním** (verš 2). *Podle toho poznáváme, že milujeme Boží děti, když milujeme Boha a zachováváme jeho přikázání*. Ty, kdo jsou skutečně spaseni, bude charakterizovat touha konat Boží vůli. Naše láska k Němu bude vyjádřena ochotou poslouchat Jeho přikázání. Pán Ježíš řekl: *Milujete-li mě, zachovávejte má přikázání*. (Jan 14,15)

Když Jan říká, že Jeho přikázání nejsou těžká, nemyslí tím, že jsou náročná. Jsou to věci, které znovuzrození lidé dělají s láskou. Pokud řeknete matce, aby se dobře starala o své dítě, jenom ji připomenete to, co sama ráda udělá. Boží přikázání jsou pro nás tou nejlepší věcí, v níž má nová přirozenost největší zálibu.

Dále se dovídáme něco o **vítězství nad světem**. Obludný systém tohoto světa se vždy snaží pokušením odtáhnout lidi od Boha a od věčných hodnot, a zaměstnat je dočasnými, viditelnými věcmi. Lidé tohoto světa jsou zcela pohlaceni tím, co podléhá času a výmyslům. Stali se obětmi pomínutelných věcí. Jenom ten, kdo se narodil z Boha, skutečně přemáhá svět, protože vírou se dokáže povznést nad hynoucí svět a dokáže vidět věci v pravém světle – ve světle věčnosti. Proto ten, kdo skutečně přemáhá svět, není velkým vědcem, filozofem nebo psychologem. Je to jednoduchý věřící, který si uvědomuje, že viditelné věci jsou dočasné a neviditelné jsou věčné. Pohled na Boží slávu zastíňuje slávu tohoto světa.

Jak jsme viděli, předmětem této části je víra jako test věčného života. Jan nám právě řekl, že *ten přemáhá svět, kdo věří, že Ježíš je Boží Syn* (verš 5). Nyní jde dál a rozšiřuje pohled na pravdu o díle Pána Ježíše Krista. Říká: *Toto je ten, který přišel skrze vodu a krev*. Nad významem těchto slov se zvedla vlna různých názorů. Někteří říkají, že voda a krev znamenají tu vodu a krev, která vytekla ze Spasitelova boku podle Jana 19,34. Jiní tvrdí, že voda je obrazem Božího Ducha a krev odkazuje na krev prolitou na Golgotě. Další věří, že zde jde o fyzické narození, kde

se také objevuje krev i voda. Rádi bychom uvedli i čtvrtý pohled, který si všímá také gnosticismus, proti kterému je Jan odhodlán v tomto listu bojovat.

Jak jsme již vzpomněli, gnostici věřili, že Kristus sestoupil na Ježíše při Jeho křtu a opustil Ho při utrpení, konkrétně v Getsemanské zahradě. Jinými slovy gnostici říkali: „Na kříži nezemřel Kristus, ale člověk Ježíš.“ Toto vyhlášení okrádá Jeho dílo o hodnotu smíření.

Myslíme si, že Jan používá v tomto verši vodu jako obraz Ježíšova křtu a krev jako symbol Jeho smrti, přinášející smíření. To byly dva hraniční body Jeho veřejné služby. Jan tvrdí, že Ježíš byl Kristus, když zmrákal na kříži, stejně jak byl Kristem, který se dal pokřtít v Jordánu. To je ten, který přišel skrze vodu a krev, nejen skrze vodu, (to by gnostici připustili), ale i krev. Zdá se, že lidské srdce se neustále pokouší vymazat učení o smíření. Lidé by rádi viděli rádi Pána Ježíše jako dokonalého Člověka, jako ideální Příklad a Učitele, který nám zanechal jedinečný soubor morálních pravidel. Jan zde však trvá na tom, že Pán Ježíš není jenom dokonalým Člověkem, ale i dokonalým Bohem. Byl pokřtěn v Jordánu, ale také svůj život vydal jako oběť za hříšníky. Lidé mu říkají: „Sestup z kříže a uvěříme ti.“ Jestliže ze svého smýšlení vyloučí kříž, jsou šťastní. Ale Jan říká: „Ne. Nemůžete mít Pána Ježíše Krista bez Jeho dokonalého smířičího díla na Golgotě.“

A Duch je ten, který vydává svědectví, protože Duch je pravda. Znamená to, že Duch vždy souhlasí s pravdou o Pánu Ježíši, jak o ní svědčí Jan. Vydává svědectví, že Kristus nepřišel jen s vodou, ale s vodou a s krví, protože je to Boží pravda.

Možná to studenty překvapí, ale 7. verš: *Neboť jsou tři, kteří vydávají svědectví na zemi: Duch a voda a krev; a ti tři jsou zajedno* se v raných manuskriptech Nového zákona nenachází. Dokonce i tak pozorný student Písma jako J. N. Darby ho ze svého překladu Bible vynechává, protože nemá autoritu raných spisů. Studenti by si však měli uvědomit, že to v žádném případě neovlivňuje pravdu o inspirovaném Písmu. Někteří lidé považují tento verš za důležitý, protože se v něm uvádějí tři Božské osoby. Samozřejmě, pravda o Boží trojjedinosti nezávisí na tomto jediném verši, ale nachází se na více místech svatého Písma.

V předcházejících verších Jan poukázal na osobu a dílo Pána Ježíše Krista, proto nyní jde dále a obhazuje důvěryhodnost naší víry v Něho. Říká, že jsou tři, kdo svědčí: Duch, voda a krev A ti tři jsou jedno. I když by nám mělo Boží slovo stačit jako základ pro víru, Bůh nám milostivě nabízí hned trojí svědectví o pravdě. Nejdřív je to Boží Duch, který dosvědčuje, že Ježíš Kristus je Bůh a jediný Spasitel světa. Svědectví Ducha najdeme v napsaném Slově Božím.

Pak je zde svědectví vody. Věříme, že se to vztahuje na křest Pána Ježíše. Vzpomeneme si, že tehdy se otevřela nebesa a Bůh veřejně vyhlásil: *Toto je můj milovaný Syn, v němž jsem našel zalíbení.* Tak se Bůh Otec přidává ke svědectví Ducha o Kristově osobě.

Nakonec je zde svědectví krve. Na golgotském kříži vydal Pán Ježíš svědectví sám o sobě, že je Božím Synem. Nikdo od Něho nevzal život. On jej sám položil. Kdyby byl obyčejným člověkem, nemohl by to udělat. Krev Pána Ježíše Krista svědčí, že otázka hříchu byla k Boží spokojenosti vyřešena jednou a navždy.

Všichni tři svědkové jsou jedno. To znamená, že se sjednocují ve svědectví o dokonalosti Kristovy osoby a díla.

Nyní Jan přichází s velmi jasným argumentem. *Jestliže přijímáme svědectví lidí, Boží svědectví je větší.* Každý den akceptujeme slova lidí, kteří žijí kolem nás. Kdyby tomu tak nebylo, obchod by stagnoval a společenský život nefungoval. Přijímáme svědectví lidí, kteří se mohou mýlit nebo nás mohou podvést. Když to děláme den co den, o co více bychom měli důvěřovat Božím slovu, které nemůže klamat ani zklamat. Nevěřit Bohu je velký nerozum. Jeho svědectví je absolutně spolehlivé. Když člověk přijme Jeho svědectví o Jeho Synu, Bůh potvrzuje pravdu svědectvím Ducha, kterého pošle do lidského srdce. Na druhou stranu, když člověk neuvěří Bohu, dělá z něj lháře, protože neuvěřil svědectví, které Bůh vydal o svém Synu. Lidé si myslí, že mohou přijmout nebo odmítnout Boží svědectví o Kristu, Jan jim však vzkazuje, že odmítnout znamená obvinít Boha z nečestnosti.

Nakonec Jan shrnuje celé křesťanské poselství: *A to svědectví je toto: že Bůh nám dal věčný život a ten život je v jeho Synu.* Jaké to jsou ohromující pravdy! Především ta, že Bůh dal lidem věčný život a že zdrojem tohoto života je Jeho vlastní Syn. Verš 12 je proto nevyhnutelným závěrem: *Kdo má Syna, má život; kdo nemá Syna Božího, nemá život.* Toto učení je naprosto jasné. Věčný život se nedá najít ve vzdělání, filozofii, vědě, v dobrých skutcích, náboženství nebo v kostele. Mít život znamená mít Božího Syna. A naopak, když někdo nemá Božího Syna, nemá skutečný život. Věčný život je neoddelitelný od Ježíše Krista.

POŽEHANÁ JISTOTA (5,13-21)

Dostali jsme se k poslednímu úseku listu. Jan nejdříve velmi jasně vysvětluje, proč napsal předcházející části. Důvodem jeho listu je, **aby ti, kteří uvěřili ve jméno Božího Syna věděli, že mají věčný život.** Jestliže nesete znaky Božích dětí, můžete potom vědět, že jste se narodili do Boží rodiny. Tento verš nás učí další požehnané pravdě: jistota spasení přichází prostřednictvím Božího slova. Jan napsal tyto věci, aby lidé věděli, že mají věčný život. Jinými slovy: **Boží slovo bylo napsáno proto, aby ti, kdo uvěřili v Pána Ježíše, měli jistotu spasení.** Netřeba doufat, domnívat se, cítit nebo tápat v temnotě. Mluvit, že jsem spasený, není je předpoklad. Jan to vysvětluje tím nejjednodušším způsobem: ti, kteří skutečně uvěřili v Pána Ježíše, mohou vědět, že mají věčný život.

Když víme, že máme věčný život, potom přirozeně můžeme přistupovat k Pánu s důvěrou. Jan tuto důvěru popisuje ve 14. a 15. verši. Víme, že když budeme o něco prosit podle Jeho vůle, bude takové modlitby slyšet a odpoví na ně. Samozřejmě, měli bychom se vystříhat modliteb za věci, které nejsou v souladu s Jeho vůlí. Možná se někdo zeptá: „Ale jak mohu poznat Boží vůli?“ Ve všeobecnosti se dá říci, že Boží vůle je zjevena v Jeho svatých Písmech a proto by jsme měli studovat Boží slovo a tak lépe poznávat, co je Boží vůle a za co jsme se měli modlit.

V 16. verši nám apoštol uvádí příklad, jak se může věřící s důvěrou modlit, ale zároveň ukazuje případ, kdy taková důvěra není na místě. *Kdyby někdo viděl svého*

bratra, jak hřeší hříchem, který není k smrti, ať se modlí a Bůh mu dá život, totiž těm, kdo nehřeší k smrti. Celkem jasně tu jde o případ, když křesťan vidí jiného věřícího zapleteného do nějakého hříšného skutku. Není to hřích, který by přinesl jeho vykonavateli smrt. V takovém případě se věřící může modlit za nápravu takového člověka a Bůh dá prosebníkovi život pro ty, kteří hřeší, ale ne k smrti.

Je však i hřích, který vede k smrti, a o tom apoštol říká: O takovém nemluví, aby bratr za něj prosil. Nedá se říci s určitostí, co je to „hřích k smrti“, proto bude dobré uvést několik interpretací, a pak se přiklonit k té, kterou pokládáme za nejsprávnější.

(1) Podle některých jde o nevyznaný hřích, ve kterém věřící trvale žije. V 1. Korintským 11,30 čteme, že někteří zemřeli, protože měli účast na Památce Páně bez toho, aniž by sami sebe zkoumali. (2) Jiní věří tomu, že se zde jedná o vraždu jako takovou. Když se křesťan neovládne a zabije jiného člověka, neměli bychom se modlit za úlevu od trestu, protože Bůh řekl: „Kdo vylije krev člověka, toho krev bude vylita“. (3) Jiní se přiklánějí k názoru, že se zde mluví o rouhání se proti Duchu svatému. Pán Ježíš řekl, že ti, kteří pokládají Belzebuba, pána démonů, za zdroj Jeho zázraků konaných v Duchu svatém, dopouští se neodpustitelného hříchu, který jim nebude odpuštěn ani v tomto čase ani v budoucím. (4) Jiní vykládají hřích k smrti jako zvláštní hřích, jakého se dopustil například Mojžíš, Áron nebo Ananiáš se Zafírou a který Bůh trestá tím nejpřísnějším trestem. (5) Poslední výklad se týká hříchu odpadlictví a my se přikláníme právě k němu, protože se nejlépe hodí do kontextu listu.

Opadlík je ten, kdo slyšel velké pravdy křesťanské víry, rozumově souhlasil s tím, že Ježíš je Kristus, dokonce vyznával že je křesťan, i když nikdy nebyl skutečně spasený. Potom, jak ochutnal dobré věci křesťanské víry, odvrací se od nich a odmítá Pána Ježíše Krista. Z listu Židům 6 se dovídáme, že to je hřích, který vede k smrti. Takoví lidé nemají žádnou výmluvu, protože „znovu křížují Božího Syna a vystavují Jej posměchu“. V celém svém listu se Jan soustředil na gnostiky. Tito falešní učitelé byli svého času ve společenství křesťanů. Vyznali, že jsou křesťané. Poznali základy víry, ale později se obrátili zády a přijali učení, které zcela popíralo Jeho Božství a dostatečnost Jeho díla smíření. Křesťan se nemůže svobodně modlit za nápravu takových lidí, protože Bůh ve svém Slovu již naznačil, že se dopustili hříchu k smrti.

V 17. verši Jan říká: *Každá nepravost je hřích, ale je hřích, který není k smrti.* Jinými slovy, hřích se projevuje různě, ale mnohé projevy nejsou natolik vážné, aby vedly k smrti.

Od 18. verše Jan majestátně uzavírá svůj list a znovu připomíná velké jistoty křesťanské víry. *Víme, že žádný, kdo se narodil z Boha, nehřeší.* Můžeme si být jisti, že ten, kdo má božskou přirozenost, nebude pokračovat v konání hříchu. Následuje důvod: Zrození z Boha ho chrání a Zlý se ho ani nedotkne. A. T. Pierson dodává: „Boží dítě je zahrnuto do života Ježíše Krista a ten život se stává jeho ochranou.“ Neznamená to tedy, že věřící se chrání jenom sám, ale že ten, který byl zrozen z Boha (Kristus), ho udržuje. Pán Ježíš se o své stará a chrání je před

d'ábluvými útoky.

Těm, kteří vyznávají, že mají mimořádné poznání, křesťan odpovídá: *Víme, že my jsme z Boha, ale celý svět leží v tom zlém.* Jan neplýtvá sladkými slovy. Vidí jen dvě sféry: „V něm“ a „v tom Zlém“. Každý člověk je spasený nebo ztracený a jeho stav závisí od jeho vztahu k Ježíši Kristu. Slyšte to všichni gnostici!

Třetí velkou pravdou je **vtělení**. *A víme, že Boží Syn přišel.* Jan se vrací k tématu, kterým otevřel svůj list. Příchod Pána Ježíše nám zjevil, jaký opravdu je, totiž, že je Bůh. Bůh Otec se dá poznat jedine prostřednictvím Pána Ježíše Krista. Jednorozený Syn, který je v lůně Otcově, ten podal vysvětlení (Jan 1,18). A v tomto listu Jan dodává: *...a jsme v Tom pravém, v jeho Synu Ježíši Kristu* (verš 20). Znovu se zde zdůrazňuje, že jenom když jsme v Ježíši Kristu, můžeme být v Bohu. Nikdo nepřichází k Otci, než skrze mne (Jan 14,6). A Jan napsal: *On je ten pravý Bůh a věčný život.* Jinými slovy, Jan učí to, co gnostici popřeli: **Ježíš Kristus je Bůh a věčný život můžeme najít jen v Něm.**

Pak zde máme Janova poslední napomínající slova: *Synáčekové, vyvarujte se model!* (verš 21) Apoštol ve skutečnosti říká: „Dejte si pozor na jakékoliv učení, které je v rozporu s těmito skutečnostmi.“ Chce, aby se věřící drželi co nejdále od myšlenek o Bohu, které by byly v rozporu s tím, co učili apoštolové. **Ježíš Kristus je Bůh.** Jakákoliv jiná představa je modlářstvím. Jan zde v zásadě nemluví o modlách vyřezaných ze dřeva. Modla je náhrada nebo falešný bůh, postavený na místě toho pravého Boha. V tomto případě je modla falešné učení. Někdo řekl o této výzvě jako o „mnohomluvném zatřesení“. Toto přirovnání se nám zdá výstižné a proto ukončíme naši lekci Janovým „mnohomluvným zatřesením“: **Synáčekové, chraňte se model! Amen.**

Pokud jste prostudovali tuto lekci, vypracujte odpovědi na první polovinu Testu 3, jsou to otázky 1-10.

LEKCE 6

Poslední dva Janovy listy (2. Janův a 3. Janův)

Na první pohled se může zdát, že druhý a třetí list Janův nemají velký význam, ale jak je blíže prozkoumáme, uvědomíme si, že bychom byli o mnoho ochuzeni, kdyby tyto listy nebyly obsaženy ve svatých Písmech. Skutečně platí že *...veškeré Písmo... je užitečné*. Klíčovými slovy obou listů je **láska a pravda**. První ukazuje na přísnost lásky, která odmítá přijímat ty, kdo neučí pravdu. Druhé zjevuje něžnost lásky, která pomáhá těm, kteří chodí podle pravdy.

DRUHÝ LIST JANŮV

V tomto listu se apoštol představuje jako „starší“. To může souviset s věkem, nebo s postavením ve sboru. Co se týče věku, Jan byl posledním žijícím apoštolem z těch, kteří provázeli Pána Ježíše na zemi. O jeho postavení víme, že byl jistě biskupem či dozorcem. Není třeba volit mezi těmito vysvětleními: obě jsou správná.

Výraz *vyvolené paní* nelze již tak lehce vysvětlit. Běžně se přijímají tři názory. První: **vyvolená paní** znamená církev, o níž se na jiných místech píše jako o Kristově nevěstě nebo o místním sboru. Druhý: list měl být adresován paní jménem Electa (vyvolená). Třetí: Jan píše neznámé věřící ženě, která je spolu s ostatními věřícími Boží vyvolenou – vyvolenou v Kristu před založením světa.

Souhlasíme s posledním názorem a považujeme za obzvlášť pozoruhodné, že toto varování před antikristovými učiteli bylo adresováno ženě. Určitě si vzpomenete, že první hřích vešel na svět prostřednictvím Evy, která podlehla satanovy lži; *...žena byla oklamána a upadla do přestoupení* (1. Timoteovi 2,14). Pavel mluví o falešných učitelích, zaměřujících se na ženy: vkrádají se do domů a svádějí si slabé ženy obtížené hříchy, puzené různými žádostmi, které se sice stále učí, ale nikdy nemohou dojít k poznání pravdy (2. Timoteovi 3,6-7). I v současné době se vyskytují lidé různých sekt, kteří chodí po domácnostech přes den, kdy hlava rodiny je obvykle v práci. Také děti potřebují varování před falešnými učiteli (verš 1). Jasně o tom čteme v 1. Janově 2,18-28.

Jan vyjadřuje této vyvolené paní a jejím dětem **lásku v pravdě**. To znamená, v křesťanské víře. Ti, kteří jsou spaseni, nacházejí se v nádherném společenství: milují lidi, které by nemilovali, kdyby neměli společnou lásku k Boží pravdě. Boží láska spojuje lidská srdce – ta srdce, která poznala pravdu.

Ve verši 2. apoštol napsal: *...pro tu pravdu, která zůstává v nás a bude s námi navěky*. Slovní spojení **pro tu pravdu** má dvě vysvětlení. Může se vztahovat na motiv lásky ke všechněm svatým, nebo mluví o důvodu, proč Jan napsal tento list. Obě vysvětlení mají svá opodstatnění.

Pravda ... *zůstává v nás a bude s námi navěky*. Tato **pravda** se může vztahovat na (1) Pána Ježíše Krista. On řekl: *Já jsem ... pravda* (Jan 14,6); (2) Ducha svatého. *Duch je pravda* (1. Janův 5,6; viz také Jan 14,16-17); (3) Bibli. *Tvé slovo je pravda* (Jan 17,17). Měli bychom se zastavit a obdivovat skutečnost, že Pán Ježíš, Duch i Slovo v nás zůstávají a budou s námi navěky!

Jan si jako pozdrav vybral *milost, milosrdenství a pokoj*. **Milost** je nezasloužená přízeň k těm, kteří si zaslouhují pravý opak. **Milosrdenství** je lítost k vinným. **Pokoj** je harmonický vztah, který vyplývá z Boží milosti a milosrdenství. Všechny tři formy požehnání jsou od Boha Otce a od Pána Ježíše Krista. Otec je jejich původcem a Syn zprostředkovatelem. Navíc toto požehnání je v *pravdě a lásce*, nikdy se neprojevuje na úkor jedné z nich.

Jan dále vyjadřuje radost nad tím, že děti vyvolené paní *chodí v pravdě* (verš 6). Pravda neslouží jenom k tomu, abychom ji v mysli věřili, ale také k tomu, abychom jejím prostřednictvím každodenně žili. Tak, jako byl Pán Ježíš živým ztělesněním pravdy, tak mají i naše životy vydávat svědectví o pravdě.

Zdá se, jak by ve verších 5 až 9 apoštol stručně shrnul obsah svého prvního listu. Vzpomeňme si, že v něm uváděl test života. Ve těchto verších se vrací alespoň ke třem z nich: test lásky (verš 5), test poslušnosti (verš 6) a test učení (verše 7-9).

Nejdříve připomíná svým čtenářům **příkázání milovat svého bližního** (verš 6). Tato láska je čisté nesobecké obětování se pro blaho jiných. Taková láska se neptá: „Co mohu obdržet od toho člověka?“, ale „Co mohu pro toho člověka udělat?“ Láska se dále prokazuje životem podle Jeho příkázání. Z Božího pohledu nemůžeme skutečně milovat, pokud nežijeme v poslušnosti vůči Pánu a Boží pravdě.

To nás přivádí k testu učení (verš 7). Hlavní otázka je: **Skutečně se Bůh stal Člověkem v osobě Ježíše Krista?** Odpověď zní jednoznačně: **Ano**. Gnostici věřili, že Kristus byl s Ježíšem pouze v určité době. Jan však trvá na tom, že Ježíš Kristus byl, je a vždy bude Bohem. Proto varuje své čtenáře: *Dávejte na sebe pozor, abychom... přijali plnou odplatu* (verš 8). Jinými slovy, stůjte pevně na pozici pravdy o Pánu Ježíši Kristu, aby naše práce mezi vámi nebyla daremná, ale abychom přijali plnou odplatu.

Když Jan napsal: *Žádný, kdo odstupuje a nezůstává v Kristově učení, nemá Boha* (verš 9), myslel na falešné učitele. Rovněž v současné době existují sekty, které zacházejí za dovolenou hranici; tvrdí, že mají nové světlo a učí to, co Bůh ve svém Slově nikdy nezjevil. Nezůstávají v mezích křesťanského zjevení, ani v Kristově učení. **Kristovo učení** znamená pravděpodobně učení, které přinesl Kristus, ale může se tím myslet i všechno, co o Kristu učí Bible. Apoštol v 9. verši zdůrazňuje, že falešný učitel může sice vyznávat, že zná Boha, ale když nevěří v absolutní božství a člověčenství Pána Ježíše, ve skutečnosti nemá Boha. Boha je možno poznat jenom prostřednictvím Jeho Syna. *Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne* (Jan 14,6).

Verše 10 a 11 nás přivádí k jádru listu. Poskytují nám cennou radu, jak zacházet s falešnými učiteli, kteří nám tloučou na dveře. Nejsou to obyčejní návštěvníci, ale

antikristova propaganda. Máme je pozvat dále? Nabídnout jim čaj? Pomoci jim finančně? Koupit si jejich literaturu? Odpoví je, že je nemáme ani přijímat, ani zdravít. Tito lidé jsou nepřátelé Krista. Nabídnout jim pohostinnost znamená postavit se na jejich stranu proti našemu Spasiteli. Je samozřejmě možné, že někdy přijmeme takového člověka do svého domu bez toho, abychom věděli, že popírá Pána. Na to se naše verše nevztahují. Když však o někom víme, že to je falešný učitel, přátelství s ním znamená neloajlnost ke Kristu.

Verše 10 a 11 se nevztahují na hosty všeobecně. Často nás navštěvují nevěřící a naším cílem je přivést je ke Kristu. Jan řeší otázku náboženských učitelů, kteří popírají božství a člověčenství Ježíše Krista. „Neměli bychom takovému člověku dovolit, aby získal dojem, že útok na Krista není vážná věc, ani mu otevřít cestu k ovlivňování ostatních.“ (C. F. Hogg) Jan by vyvolené paní rád řekl mnohem více. V tomto okamžiku však končí a vyjadřuje naději na brzké osobní setkání, při kterém budou spolu mluvit tváří v tvář. Mnohem více spokojenosti přináší osobní rozmluva než psaná zpráva! Podobně, mnohem krásnější bude vidět Spasitele tváří v tvář, než Jej nyní vidíme očima víry! Naše radost se pak skutečně naplní.

A tak Jan končí slovy: *Pozdravují tě děti tvé vyvolené sestry*. Nevíme, o koho šlo, ale určitě se s nimi jednoho dne setkáme a budeme se těšit za vzájemného společenství nejen s nimi, ale i s milovaným pisatelem apoštolem Janem. Nade vše však se samotným Spasitelem.

TŘETÍ LIST JANŮV

Při čtení tohoto listu si okamžitě všimneme, jak velmi kontrastuje s tím předcházejícím. Někdo řekl: „Ve 2. listu Janově se nám prikazuje, abychom naše dveře *zavírali*, ale ve 3. listu jsme povzbuzováni k tomu, abychom je *otvírali*. Ve 2. listu jsme varováni před přijetím podvodníků, ve 3. listu se na nás naléhá, abychom přijímali a podporovali spolupracovníky v pravdě. V 2. listu Jan varuje před nepřáteli křesťanství; ve 3. listu pobízí, abychom udržovali společenství s jeho přáteli.“

V listu se uvádějí tři muži: **Gaius, Diotrefes a Demetrius**. První a třetí z nich jsou vřele doporučováni, ale druhý je ostře pokárán.

Podobně jako ve svém předcházejícím listu, i v tomto se Jan představuje jako „starší“. List adresuje milovanému Gaiovi, kterého miluje v pravdě. I když nevíme, jestli je to stejný **Gaius**, o němž je zmínka v Římanům 16,23 nebo ve Skutcích 20,4, je podivuhodné, kolik se o něm dovídáme z těchto několika veršů. Poprvé usuzujeme, že to byl **oblíbený křesťan, kterého ostatním křesťanům doporučoval jeho vlastní život** (verš 1). Zjevně nebyl zcela zdravý, když mu Jan přál zdraví těla i duše (verš 2). Když Jan Gaiovi přeje, *aby ve všem prospíval*, je nepravděpodobné, že by tím myslel na blahobyt nebo materiální prospěch. Spíše se tím míní fyzické zdraví, což naznačuje i pokračování tohoto verše: *...a byl zdrav*.

Čhtěli bychom, aby náš fyzický stav odpovídal našemu duchovnímu stavu? Není smutnou skutečností, že větší starostlivost věnujeme tělu než duši? F. B. Mayer proto trpce poznamenal: „Nebylo by vhodné přát všem našim přátelům slovy druhého verše, protože kdyby se stav jejich těla měl shodnout se stavem

jejich duše, okamžitě by onemocněli.“

Druhý verš je pro nás zajímavý i z jiného důvodu. Zcela otevřeně totiž mluví proti učení o uzdravování vírou. Toto učení tvrdí, že každá nemoc je výsledkem hříchu v životě člověka, a pokud tento člověk není uzdravený, může za to nedostatek víry. To určitě nebyla pravda v Gaiově případě. Jeho duchovní stav byl dobrý, ale jeho fyzická kondice zlá. Z toho můžeme usuzovat, že duchovní stav člověka nevyplývá z jeho tělesného stavu, ani opačně.

V třetím verši apoštol napsal o velké radosti, kterou mu způsobilo svědectví jistých bratří o pravdě, přebývajících v Gaiovi, jakož i o jeho životě v ní. Je dobré mít v sobě pravdu, ale ještě lepší je dokazovat ji svým životem. Neměli bychom pravdu jenom držet, ale měli bychom dovolit pravdě, aby ona držela nás. Lidé raději vidí než slyší svědectví. Nic tak nepůsobí v dnešním světě, než svatý život.

Pro Jana to bylo tak důležité, že mohl říci: *Nemám větší radost, než abych slyšel, že mé děti chodí v pravdě.* (verš 4) Většina z nás si možno myslí, že největší radost v životě křesťana je přivést duši ke Kristu. Je skutečně úžasné vidět muže a ženy přecházet z království tmy do království Božího milovaného Syna. Kdo však pochopí tu bolest, když vidíme někoho, kdo vyznával, že je spasený, vrátit se ke svému původnímu životu; jako prase do kaluže bláta nebo psa ke svému vývratku! Na druhé straně, jaká velká radost je pozorovat své duchovní děti, jak žijí s Pánem! To jenom znovu podtrhuje důležitost **následné práce v každém evangelizačním úsilí**. Gaius s radostí nechával otevřené dveře svého domu pro kazatele evangelia. Jeho pohostinnost se neomezila jenom na ty, které znal. Jan říká, že byl v této službě věrný (verš 5).

Z Nového zákona je nám jasné, že **pohostinnost má v Božích očích velkou cenu**. Když přijmeme do svého domu Boží lid, je to stejné, jako bychom pohostili samého Pána (Matouš 25,40). Díky pohostinnosti *někteří nevědomky hostili anděly* (Židům 13,2). Mnozí mohou mluvit o tom, jak se pohoštění proměnilo na duchovní požehnání (Lukáš 24,29-35). Děti se obrátily a celé rodiny si Pán přitáhl blíž.

A pak myslíme i na odměnu. **Gaiova laskavost byla známa celé církvi** (verš 6). Ale ještě více, jeho jméno je navždy spojeno ve svatém Božím slově s otevřeným domem a otevřeným srdcem. Navíc Gaius bude odměněn při Kristově soudné stoličce, *protože kdo přijímá proroka jako proroka, dostane odplatu proroka* (Matouš 10,41). To znamená, že se podělí o odměnu se všemi kazateli, které pohostil. Je to povzbuzení pro všechny, kteří nemohou kázat: můžete dostat odměnu kazatele, když kazatelům prokážete pohostinnost ve jménu Páně. „Bůh nahradí všechno. Boží laskavost bude korunovat laskavost člověka.“

Nyní Jan připomíná Gaiovi: *Když je vypravíš na cestu, jak je důstojné Boha, učiniš dobře.* „Vypravit na cestu“ neznamená jen popřát šťastnou cestu, ale i poskytnout pro ni zásoby. „Jak je důstojné Boha“ znamená „způsobem hodným pro Boha“. To jistě posouvá výše laťku naší pohostinnosti vůči těm, kteří káží a učí.

Jan uvádí speciální důvod, proč má být Gaius nápomocen těmto cestujícím evangelistům: *Vyšli totiž pro Jeho jméno a od pohanů si nic nevzali* (verš 7). Tito lidé se ve svých potřebách spoléhali jedině na Pána. Nepřijali by pomoc od

neobrácených. Kdyby tak učinili, dokazovali by tím, že jejich Mistr je příliš chudý, aby je mohl zabezpečit. Rovněž by to mohlo nespasené pouze utvrdit ve samospravedlnosti. Jaké napomenutí pro všechny metody získávání prostředků v dnešním křesťanství! A jak by nám to mělo připomenout ten zvláštní závazek, který máme vůči Pánovým služebníkům, žijícím ve víře v pravého Boha, kteří se se svými potřebami svěřují jedině Pánu! My se tedy máme takovýchto ujímat (přijímat), abychom se stali spolupracovníky pravdy (verš 8). Ujímat se znamená udělat všechno, abychom jim pomohli, protože když to budeme dělat, pomůžeme pravdě dále se šířit.

Jan něco podobného sboru již napsal, ale listu se zmocnil **Diotrefes**, který měl o sobě příliš vysoké mínění. Byl to skutečný diktátor ve sboru, malý papež. „Jeho hříchem je pycha na vlastní postavení, přílišné uvědomování si vlastní důležitosti a přílišná žárlivost na to, co sám považuje za své neodvolatelné právo, co nepochybně ztotožňoval s nezávislostí místního sboru.“ Diotrefes zapomněl, že Kristus je Hlava Církve – jestli to vůbec někdy věděl. Zapomněl, že **Krista v Církvi reprezentuje Duch svatý**. Žádný člověk nemá právo stavět se na Jeho místo, rozhodovat, přijímat a odmítat. Takové jednání je tyranie, kterou Bůh nenávidí. Diotrefes nepochybně omlouval své jednání tím, že mu šlo o pravdu. Samozřejmě, že to byla velká lež! Nevýslovně pravdě škodil, když odmítal ty, kteří ji kázali. Představte si, že odmítl apoštola Jana s tvrzením, že tím dokazuje Bohu věrnost! A nešlo jen o Jana, ale i o ostatní bratry.

Nejenže odmítl tyto pravé věřící, ale i vyloučil ze sboru ty, kdo je přijímali. Byl posedlý mocí a šířil zlomyslné řeči o pravých Božích služebnících. Jan se ním bude zabývat při své další návštěvě tohoto sboru. Tací samozvaní diktátoři neobstojí při veřejné konfrontaci s Božím slovem. Udržení jejich moci závisí od tajných setkání a od vlády strachu a zastrasování.

Gaius je povzbuzen, aby se odvrátil od takového zlého jednání a následoval to, co je dobré (verš 11). Dobré skutky jsou důkazem vztahu s Bohem. Z toho důvodu apoštol podle všeho pochybuje o Diotrefově duchovním stavu.

Pak přichází na scénu **Demetrius** (verš 12). Možno byl doručitelem Janova listu. V každém případě měl dobré svědectví ode všech lidí i od samotné pravdy. F. B. Hole říká: „Všimněme si, že to nebyl on, kdo vydával svědectví o pravdě, ale naopak. Demetrius nebyl standard, podle kterého se posuzovala pravda. Pravda byla standardem, kterou byl prověřován on a při prověřování obstál.“

Jan končí svůj list podobným způsobem jako ten předcházející: odkládá další diskusi na osobní setkání (verš 13). Jsme mu zavázáni za jeho listy, protože nám dovolil nahlédnout do života raného křesťanství a vytýčil nám stále platná pravidla pro život Božích lidí. Brzy si promluvíme tvář v tvář v nebesích a potom pochopíme ve větší plnosti některé zvláštnosti Božího zjevení.

Pokud jste prostudovali tuto lekci, vypracujte odpovědi na druhou polovinu Testu 3, jsou to otázky 11-20.

Test 3 (lekce 5 a 6)

Zakroužkujte písmeno správné odpovědi.

LEKCE 5

1. Výsledkem víry je
 - a. nový rod
 - b. láska k Bohu a Jeho lidu
 - c. poslušnost vůči Božím přikázáním
 - d. vše výše uvedené

2. Člověk, který přemáhá svět je ten, kdo
 - a. pokorně věří v Pána Ježíše
 - b. ovládá světovou filozofii
 - c. stal se slavným vědcem
 - d. ovládá psychologické principy

3. Význam slov „Ten, který přišel skrze vodu a krev“, lekce vysvětluje jako
 - a. křest Páně
 - b. vodu a krev, která tekla z Kristova boku na Golgotě
 - c. Božího Ducha a Kristovu krev
 - d. událost fyzického narození

4. Který verš z 1. Janova 5 se v mnohých překladech Bible nenachází?
 - a. 4. verš
 - b. 5. verš
 - c. 6. verš
 - d. 7. verš

5. Verš z 1. Janova 5, který je z mnoha překladů vynechaný, obsahuje pravdu o
 - a. narození z panny
 - b. Boží Trojici
 - c. Kristově vzkříšení
 - d. druhém příchodu

6. Podle Jana je jedním ze tří „svědků“ pravdy „voda“. Tento obraz se vztahuje na
 - a. Pánův křest
 - b. křest dětí
 - c. křest věřících
 - d. samotné Boží slovo

7. Janův výrok z 1. Janova 5,11-12 je ve skutečnosti
- část staré duchovní písně
 - citát ze Žalmů
 - shrnutí křesťanského poselství
 - dotatkem k originálnímu listu
8. Bůh kladně odpoví na
- všechny naše modlitby, když jsme spaseni
 - modlitby kohokoliv bez ohledu na to, jestli je spasen nebo ne
 - každou modlitbu z modlitební knížky
 - všechny modlitby, které jsou v souladu s Jeho vůlí
9. Kterou interpretaci „hříchu na smrt“ považuje autor za nejpřijatelnější? Jde o
- trvalý hřích, který křesťan nevyznává
 - hřích vraždy
 - rouhání se proti Duchu svatému
 - hřích odpadlictví
10. Janovy poslední slova v 1. listu jsou varováním před
- modlářstvím
 - leností
 - nedůsledností
 - svěcením soboty

Otázka na závěr

Napiš svůj celkový dojem z 1. listu Janova

LEKCE 6

11. Klíčovými slovy v 2. listu Janově jsou
 - a. milost a pokoj
 - b. víra a naděj
 - c. láska a pravda
 - d. radost a štěstí

12. Autor se přiklání k názoru, že výraz „vyvolená paní“ se vztahuje na
 - a. ženu jménem Electa
 - b. Církev, Kristovu nevěstu
 - c. jednu osobu z Božích vyvolených svatých
 - d. Židů v církvi

13. Pavel říká, že falešní učitelé se zvláště zaměřují na
 - a. mladé lidi
 - b. děti
 - c. nevýznamné muže
 - d. ženy

14. Verše 5 – 9 z 2. listu Janova
 - a. zjevují pravdu, kterou nenajdeme nikde jinde v Novém zákoně
 - b. shrnují obsah 1. listu Janova
 - c. jsou předslovem ke Zjevení Jana
 - d. nenachází se v mnohých originálních manuskriptech

15. Boha skutečně pozná ten, kdo
 - a. říká, že Ježíš je „Bůh“
 - b. věří, že Ježíš není o nic více božský než kterýkoliv člověk
 - c. říká, že Kristovy zázraky byly jen iluzí
 - d. věří, že Bůh se stal člověkem v osobě Ježíše Krista

16. Když křesťan o někom ví, že je to falešný učitel, měl by
 - a. odmítnout přijmout jej do svého domu
 - b. přijmout takového člověka s pravou křesťanskou pohostinností
 - c. zabouchnout mu dveře před nosem, a to co nejhlasitěji
 - d. poslat jej k dalším dveřím s přáním Božího požehnání

17. 2. list Janův a 3. list Janův
 - a. jsou identické až na několik frází
 - b. nám nabízejí studium na základě protikladu
 - c. oba vzpomínají apoštola Pavla

- d. byly napsány dvěma různými lidmi
18. O Gaiovi se dovídáme, že
- a. nebyl úplně fyzicky zdrav
 - b. Jan jej varuje, aby se tolik nezaobíral svým zdravím
 - c. Jan jej napomíná, protože jeho duchovní zdraví zaostávalo za fyzickým
 - d. Jan jej uzdravil
19. Koho Jan doporučuje pro jeho pohostinnost?
- a. Demetria
 - b. Diotrefa
 - c. Gaia
 - d. Barnabáše
20. Diotrefes byl znám
- a. svou horlivou podporou apoštola Jana
 - b. svým okázalým, pyšným a sebevědomým duchem
 - c. dobrým svědectvím od všech lidí
 - d. svou pomocí evangelistům na cestách

Otázka na závěr

Koho nejvíce obdivuješ: Gaia, Diotrefa nebo Demetria? Proč?

Jméno: _____ Věk: _____

Adresa: _____ PSČ: _____

